

# REGIONY i POGRANICZA

# KALININGRAD

Fakty

Wydarzenia

Opinie

2007, Nr 2

---

**W NUMERZE:** *Sytuacja społeczno-polityczna 5–6; Duma Obwodowa i rady samorządowe 7–8; Administracja państwowa i samorządowa 8–11; Życia FB 12–14; Bezpieczeństwo publiczne 15–18; Kultura, nauka, ochrona zdrowia, opieka społeczna 18–21; Gospodarka obwodu 22–27; Kaliningrad – świat 28–34; Kaliningrad – Niemcy 34–37; Kaliningrad – Polska 37–40; Kaliningrad – Litwa 41–43; Dokumenty: 44–57 (Porozumienie między FR i WE o uproszczeniu wydawania wiz obywatelom Federacji Rosyjskiej i Unii Europejskiej z 25 maja 2006 r.)*

---

## Obraz miesiąca

---

Stosunki UE –FR koncentrują się na sprawach przygotowań do nowej umowy o partnerstwie i współpracy i pośrednio na sprawach wizowych, dotyczących także obwodu kaliningradzkiego. 22 grudnia 2006 r. Komisja Europejska przedstawiła sprawozdanie o funkcjonowaniu uproszczonego tranzytu osób między obwodem kaliningradzkim a pozostałą częścią Federacji Rosyjskiej, poczynwszy od 1 lipca 2003 roku, w którym zaleca utrzymanie dotychczasowych zasad tranzytu w ruchu przez Litwę. Porozumienie o uproszczeniu wydawania wiz, uzgodnione na szczycie w Soczi w 2006 r. zostało przyjęte przez Dumę Państwową 14 lutego, Radę Federacji – 21 lutego i podpisane przez prezydenta Władimira Putina 10 marca 2007 r.

Parlament Europejski i Rada 23 lutego 2007 roku przyjęły poprawki do rozporządzenia z 20 grudnia 2006 r., ustanawiającego przepisy dotyczące małego ruchu granicznego na zewnętrznych granicach lądowych państw członkowskich, uwzględniające kodeks zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen). Przepisami tymi będą objęte osoby zamieszkujące 30-km strefę przygraniczną i posiadające „zezwolenie na przekraczanie granicy w ramach małego ruchu granicznego oraz, jeżeli tak przewidują umowy dwustronne, ważny dokument lub dokument podróży”. Tym samym zostały stworzone z inicjatywy Unii Europejskiej podstawy prawne umożliwiające intensyfikację stosunków Polski i Litwy z Obwodem Kaliningradzkim FR. Jednak w mediach rosyjskich nie podjęto tej sprawy, koncentrując uwagę opinii publicznej na sprawach wizowych w związku ze wstąpieniem Polski i Litwy do strefy Schengen.

W sprawie stosunków Unii z Rosją ukazało się wiele ważnych oświadczeń, wykraczających poza wspomniane legislacje unijne. Szef Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Moskwie M. Franco dał wyraz przekonaniu, że uruchomienie unijnych mechanizmów finansowych, także poprzez Wymiar Północny, doprowadzi do modernizacji przejść granicznych, co umocni rolę obwodu jako pomostu między Rosją i Unią Europejską. Zaznaczył jednak, że w nowym dokumencie o partnerstwie i współpracy zostaną odnotowane te dziedziny współpracy, które zostały opisane w czterech wspólnych przestrzeniach (mapach drogowych), uzgodnione wcześniej między UE i Rosją, a zatem mimo unikalnego położenia

obwodu nie znajdzie się w nim specjalny rozdział poświęcony Kaliningradowi. Unia przeznacza na modernizację przejść granicznych w Bagrationowsku 2 mln euro, w Mamonowie – 13 mln, na przejście Czernyszewskoje – 8 mln, a nowy program współpracy przygranicznej w ramach polityki partnerstwa i sąsiedztwa opiewa na kwotę 130 mln euro.

Szef rosyjskiego Przedstawicielstwa MSZ w Kaliningradzie S. Bezbierieżjew zadeklarował, że strona rosyjska uczestniczy w procesie harmonizacji prac przejść granicznych na polskim i litewskim odcinku granicy państwowej i prowadzi przygotowania do podpisania umów o żegludze po zalewach Kurońskim i Kaliningradzkim (Wiślanym). Odnośnie Schengen Bezbierieżjew zaznaczył, że umowa – porozumienie o uproszczonym wydawaniu wiz uzgodniona na szczycie w Soczi stanie się krokiem ku zbudowaniu „przestrzeni bezwizowej między Rosją i UE”. Pod koniec lutego br. w Berlinie problem wydawania wiz w Kaliningradzie został podjęty w trakcie spotkania ministrów spraw zagranicznych Siergieja Ławrowa i Franka W. Steinmeira. Strona rosyjska liczy, że Konsulat Generalny RFN w Kaliningradzie przystąpi w najbliższym czasie do wydawania wiz szengenkich. Z kolei konsul generalny Guido Herz oświadczył, że oddział wizowy Konsulatu w Kaliningradzie zostanie uruchomiony w najbliższym czasie, a od stycznia 2008 r. przystąpi do wydawania wiz szengenkich.

Sprawa wiz szengenkich wyraźnie zaważyła także na stosunkach z Litwą i Polską. W Kaliningradzie odbył się co prawda okrągły stół w sprawie turystyki wodnej na trasie „Kłajpeda – Ribaczyj”, ale Siergiej Biezbierieżjew oświadczył, że choć trwają rokowania w sprawach wizowych, to „dopóki nie porozumiemy się we wszystkim – nie porozumieliśmy się w ogóle”. Mimo to strona litewska nadała niezwykle wysoką rangę Dniom Obwodu Kaliningradzkiego w Wilnie. Gubernator G. Boos został przyjęty przez premiera, przewodniczącego parlamentu, a nawet prezydenta Litwy.

Kaliningradzkie media odnotowały, że schłodzenie stosunków rosyjsko-polskich może negatywnie odbić się na stosunkach obwodu z sąsiednimi województwami polskimi. W Kaliningradzie odbyło się spotkanie robocze współprzewodniczących Rosyjsko-Polskiej Rady ds. Współpracy Michaiła Pluchina i Wiesława Tarki, na którym podsumowano wyniki prac w 2006 i perspektywy współpracy w 2007 r. Zamiarem stron było przygotowanie posiedzenia rady, planowanego na kwiecień br. w trakcie Dni Obwodu Kaliningradzkiego w Warszawie. W toku spotkania roboczego odnotowano fakt prowadzenia rokowań w sprawie żeglugi na Zalewie Wiślanym, ale podobnie jak w innych dziedzinach, bez wskazania istotnych kroków na drodze do polepszenia współpracy.

W sprawach gospodarczych należy zwrócić uwagę na konsekwencje decyzji protokolarnej rządu rosyjskiego z 18 stycznia 2007 r. Analitycy rosyjscy podnoszą

fakt wyraźnego związania tempa rozwoju obwodu z wielkością federalnych inwestycji budżetowych w ramach tzw. programów narodowych. Rada Federacji przyjęła specjalne postanowienie „O wsparciu państwowym rozwoju społeczno-gospodarczego Obwodu Kaliningradzkiego”, w którym rekomenduje się m.in. wsparcie modernizacji sił wojskowych, zwiększenie dostaw gazu poprzez budowę odgałęzienia Gazociągu Północnoeuropejskiego, i wreszcie zapewnienie bezpieczeństwa państwowego w warunkach członkostwa Rosji w WTO. W przypadku strefy turystycznej, która ma powstać na Mierzei Kurońskiej, planowana federalna dotacja budżetowa wyniesie 1,5 mld rubli plus 300 mln rubli z budżetu obwodowego. Do roku 2010 spodziewany dochód ze strefy turystycznej ma wynieść 1,25 mld rubli. Dla porównania, wsparcie udzielone małej przedsiębiorczości w ramach programu obwodowego na lata 2007–2010 wyniesie 562 mln rubli, choć pracuje w tych przedsiębiorstwach 29,2% ludności zatrudnionej w gospodarce regionu. Rząd regionalny zakłada, że w latach 2007–2011 obwód kaliningradzki będzie rozwijał się niezwykle dynamicznie, głównie dzięki realizacji programów narodowych oraz wzrastającej sile rezydentów strefy specjalnej, którzy w przewadze reprezentują kapitał rosyjski. W ocenie rządu wyraźnie poprawia się sytuacja socjalna kaliningradczyków. Odnotowuje się spadek liczby osób korzystających z adresowanej pomocy państwowej – z 27% do 10,4%. Wydzielono 9 kategorii socjalnego zabezpieczenia ludności, na którą w 2007 r. przeznaczono w budżecie 67 mln rubli. Natomiast wsparcie Unii Europejskiej na rozwój systemu usług socjalnych dla najsłabiej chronionych grup ludności w obwodzie uzyska 1 mln euro, głównie na opiekę nad matką i dzieckiem dotkniętymi nosicielstwem wirusa HIV. Niemniej napięcie społeczne wokół warunków życia w regionie nie zmniejszyło się, a ostatnio do protestujących emerytów i rencistów dołączyli również studenci, których dotknęło zniesienie ulg transportowych.

Odnotować należy wzrost przestępczości w regionie, głównie wzrost liczby zabójstw. Od dwóch lat, czyli od 2005 r., Urząd do Walki z Przestępstwami Podatkowymi Obwodowego Urzędu Spraw Wewnętrznych nie wykrył ani jednej zorganizowanej grupy przestępczej. Wzrasta liczba bezpodstawnie stosowanych środków zapobiegawczych, choć śledczy oddziałów spraw wewnętrznych zostali zobowiązani do uzyskania zgody prokuratora na wszczęcie sprawy karnej, a jednocześnie w 2006 r. prokuratorzy miejscy i rejonowi odmówili w 1301 przypadkach wszczęcia sprawy lub zwrócili materiał do uzupełnienia. Usiłowano dokonać zamachu na zastępcę naczelnika Obwodowego Urzędu do Walki z Przestępczością Zorganizowaną ppłk. Dmitrija Malikowa. W tej spektakularnej próbie zabójstwa na zamówienie występują wątki związane z Czeczenią, Afganistanem, weteranami walk tam toczonych, a także miejscową mafią, a nawet rywalizacją miejscowej milicji i FSB.

## Sytuacja społeczno-polityczna

---

### *Ponad 9 tysięcy osób zamierza przeprowadzić się do obwodu*

Michaił Pluchin, minister ds. rozwoju terytorialnego i współdziałania z organami samorządu lokalnego w rządzie obwodu, oświadczył na antenie „Bałtik Plus”, że od połowy 2006 roku napłynęło ponad 9 tysięcy zgłoszeń od obywateli innych państw, którzy chcą wziąć udział w programie przesiedlenia. Z tej liczby około dwóch tysięcy osób już wypełniło ankiety i udostępniło swoje dane osobowe. Zdaniem ministra Pluchina, zainteresowanie przesiedleniem do obwodu jest duże, a pod względem liczby zgłoszeń obwód znalazł się na drugim miejscu po Moskwie. Ponad połowa potencjalnych przesiedleńców chciałaby mieszkać w Kaliningradzie lub w miastach strefy nadmorskiej. Jednak, jak podkreślił minister, kwalifikowane kadry najbardziej potrzebne są w rejonach wschodnich obwodu, dokąd planuje się skierować dwie trzecie spośród przyszłych przesiedleńców. Zgodnie z programem przesiedlenia do obwodu powinno przeprowadzić się w 2007 roku 10 tysięcy Rosjan, a do roku 2012 – 300 tysięcy. Z tej liczby około 70 tysięcy zamierza przyjąć miasto Kaliningrad, około 40 tys. – Czerniachowsk, 30 tys. – Sowietsk, po około 30 tys. – Gusiew i Gurjewsk, pozostałe miasta i rejony – od dwóch do 11 tysięcy osób. Zgodnie z dekretem prezydenta Rosji z dnia 22 czerwca 2006 roku obwód znalazł się wśród 12 regionów pilotażowych, które opracowały swoje regionalne programy przesiedlenia. Obecnie trwają przygotowania do uruchomienia dwóch ośrodków migracyjnych – w miejscowościach Niwienskoje i Oziersk, w których tymczasowo będą przebywać przesiedleńcy.

W prasie kaliningradzkiej pojawiają się opinie, że obwód nie jest gotów do zapewnienia niezbędnych warunków dla tak dużej liczby przesiedleńców.

KP w K, nr 15-t/5 z 1-8 II; [www.kaliningrad.ru](http://www.kaliningrad.ru) z 15 i 16 II; [www.regnum.ru](http://www.regnum.ru) z 16 II; [www.balticpl.ru](http://www.balticpl.ru) z 16 II; KP, nr 30 z 17 II 2007.

### *Wybory uzupełniające do rad jednostek municypalnych*

11 marca br. odbędą się wybory uzupełniające deputowanych do rad samorządowych w Gurjewsku, Gusiewie, Sławsku, Pioniersku, Sowietsku, Gwardiejsku i Kowrowie w rejonie zielonogradzkim. Będą to pierwsze wybory, w czasie których na kartach do głosowania nie będzie rubryki „przeciwko wszystkim”.

O siedem miejsc w radach deputowanych ubiega się 39 mieszkańców obwodu, ale tylko 33 z nich otrzymało zaświadczenia kandydatów. Odmówiono dwóm mieszkańcom Sowietska i po jednym w Pioniersku, Zielonogradsku, Gurjewsku i Gwardiejsku, z powodu przedłożenie niewiarygodnych podpisów wyborców.

Wśród zarejestrowanych kandydatów jest 26 mężczyzn i 7 kobiet. Wyksza-

łczenie wyższe posiada 24 kandydatów. 15 osób – to szefowie organizacji i przedsiębiorstw, dwoje – emeryci, troje – przedsiębiorcy prywatni, jeszcze troje – na razie nie pracują. Ciekawy fakt – do Okręgowej Rady Deputowanych w Gurjewsku na jedno miejsce kandydują aż trzy osoby o nazwisku Michajłow. Po zarejestrowaniu kandydatów przez okręgowe komisje wyborcze niektórzy z nich podjęli agitację w środkach masowej informacji. Są sygnały, że niektórzy z kandydatów, na przykład w Gurjewsku, gdzie o jedno miejsce ubiega się aż dziesięć osób, dopuszczają się naruszenia ustawodawstwa wyborczego.

W obwodzie trwa uzupełnianie i wymiana składów komisji wyborczych przed grudniowymi wyborami do Dumy Państwowej i przyszłorocznymi wyborami prezydenckimi.

KP, nr 19 z 2 II, nr 21 z 6 II; RG, nr 25 z 7 II, nr 30 z 13 II; SK, nr 6 z 7–13 II;  
KPwK, nr 20 z 10 II 2007.

### ***Historyczna rekonstrukcja bitwy pod Pr. Eylau***

11 lutego br., w niedzielę, o godzinie 12.00 w pobliżu Bagrationowska odbyła się rekonstrukcja bitwy wojsk rosyjsko-pruskich z wojskami francuskimi pod Preussisch Eylau. Organizatorami przedsięwzięcia, w dwusetną rocznicę bitwy, były Ministerstwo Kultury Obwodu Kaliningradzkiego i Administracja Rejonu Bagrationowskiego, wspierane przez prezesa Fundacji Niekomercyjnej „Preussisch Eylau” Wiktora Baturina, prywatnie szwagra mera Moskwy Jurija Łużkowa i biznesmena, mającego swoje interesy także w Obwodzie Kaliningradzkim.

W odtworzeniu bitwy wzięli udział przedstawiciele klubów wojskowo-historycznych z Moskwy i Obwodu Moskiewskiego, Sankt Petersburga, z Białorusi, Litwy i Polski, a także attache wojskowy Francji w Moskwie i dziennikarze francuscy. Centralnym wydarzeniem był decydujący epizod bitwy – atak wojsk napoleońskich na rosyjskie pozycje artyleryjskie, z udziałem kawalerii, wystrzałami z prawdziwych dział i muszkietów.

W Muzeum Historycznym Bagrationowska otwarta była w tych dniach wystawa rosyjskich odznaczeń wojskowych z lat 1806–1807, znalezisk archeologicznych z pola bitwy, miniaturowych figurek żołnierzy rosyjskich i francuskich, a także rzeczy osobistych Napoleona Bonaparte’go i innych relikwii z kolekcji Wiktora Baturina.

Obchody obszernie relacjonowała prasa kaliningradzka, zapowiadając dalsze tego typu imprezy w roku bieżącym w okolicach Prawdinska (Friedland) i Sowiet-ska (Tylży).

www.gov.kaliningrad.ru z 6 II; www.duma.kaliningrad.org z 8 II; K-d, nr 5 z 6-12 II;  
KP, nr 24 z 9 II, nr 26 z 13 II, nr 29 z 16 II; SB, nr 21 z 10 II, nr 26 z 17 II; RG, nr 28 z 9 II, nr 30 z 13 II; KP w K, nr 21 z 13 II 2007.

## Duma Obwodowa i rady samorządowe

---

### *Kontakty międzynarodowe*

W obwodzie gościła z trzydniową wizytą delegacja Kijowskiej Dumy Obwodowej z przewodniczącym Władimirem Majbożenką na czele. Goście odwiedzili Bałtysk, bazę naftową w Izewsku, Kombinat Celulozowo–Papierniczy w Sowiet-sku, Mierzeję Kurońską, a także spotkali się z gubernatorem obwodu i ministrami rządu obwodowego. „Przyjechalśmy do Obwodu Kaliningradzkiego, by zapoznać się z waszym systemem ustawodawstwa obwodowego i zarządzania, ale on dla nas nie bardzo pasuje, dlatego że Rosja – państwo federacyjne, a Ukraina – unitarne” – stwierdził Majbożenko. Podpisano memorandum o współpracy, zamierając współdziałać w zakresie wymiany doświadczeń w dziedzinie samorządu lokalnego, umacniać kontakty międzyparlamentarne, sprzyjać wzajemnym kontaktom biznesowym, wspierać rozwój stosunków handlowo-gospodarczych. Między przewodniczącymi delegacji Siergiejem Bułycziowem i Władimirem Majbożenką nawiązały się przyjazne stosunki, podkreślają niektórzy dziennikarze. W spotkaniu, na którym podsumowano wyniki rozmów z delegacją ukraińską, uczestniczył, jako gość zaproszony, Miron Sycz, przewodniczący Sejmiku Województwa Warmińsko–Mazurskiego. Obecni byli także przedstawiciele organizacji społecznej „Bałtyszczyzna” („Ojczyzna”), do której należy około 300 aktywistów spośród licznej diaspory ukraińskiej w Obwodzie Kaliningradzkim (około 55 tys. osób).

W maju br. w Kaliningradzkiej Dumie Obwodowej odbędzie się kolejna konferencja Stowarzyszenia Parlamentarnego Północnego Zachodu Rosji, na którą gospodarze zamierzają zaprosić przedstawicieli parlamentów, z którymi w ostatnim czasie podpisano dokumenty o współpracy: Kijowskiej Dumy Obwodowej, Grodzieńskiej Rady Obwodowej, Sejmiku Województwa Warmińsko–Mazurskiego.

Parlamentarzyści ukraińscy zaproponowali otwarcie w Kaliningradzie wspólnego domu handlowego, który jednoczyłby Kijów, Kaliningrad oraz przygraniczne tereny Polski i Białorusi. Prócz tego strona ukraińska zaproponowała wzięcie udziału w budowie mieszkań i dróg w obwodzie, oferując swoje doświadczenia i siłę roboczą. Konkretnie porozumienia w tych sprawach mają być podpisane w czasie wiosennej rewizyty w Kijowie delegacji Kaliningradzkiej Dumy Obwodowej, której towarzyszyć będą przedstawiciele przemysłu i przedsiębiorczości obwodu.

RG, nr 24 z 6 II, nr 28 z 9 II; KP, nr 22 z 7 II, nr 24 z 9 II;  
K-d, nr 6 z 13-19 II; [www.duma.kaliningrad.org](http://www.duma.kaliningrad.org) z 13 II 2007.



### ***Nowa grupa w Dumie***

Grupa otrzymała nazwę „Ziemiaki” („Krajanie”) i będzie zajmować się „brońnieniem interesów mieszkańców Obwodu Kaliningradzkiego”. Grupę międzyfrakcyjną tworzą deputowani Władimir Morar, Władimir Kafidow, Salomon Ginzburg i Władimir Sułtanow. „Są to ludzie różnych zawodów i narodowości, a także różnych orientacji politycznych. Dany związek, można tak rzec, ukształtował się żywiołowo. Gdy trwa praca Dumy, głosujesz ty sam, głosują inni ludzie, i nagle rozumiesz, że wiele stanowisk reprezentowanych przez tych ludzi i ciebie samego jest zbieżnych. To będzie „rozum zespołowy”. W polityce w ogóle nie wolno być samemu” – wyjaśnił Władimir Morar. Grupa nie stanie się opozycją wobec głównej frakcji w Dumie, jaką jest „Jedna Rosja”. W perspektywie grupa „Ziemiaki” rozszerzy się i, być może wyłoni swego lidera.

www.kaliningrad.ru z 16 II; www.balticpl.ru z 16 II 2007.

## **Administracja państwowa i samorządowa**

---

### ***Rezydencja Putina w Pioniersku***

6 lutego gubernator obwodu Georgij Boos potwierdził ostatecznie, że „dom gościnny” dla pierwszych osobistości w państwie pojawi się w pobliżu miasteczka Pionierskij. Szef obwodu nie uściślił, gdzie mianowicie zlokalizowana zostanie „dacza”, ale można przypuszczać, że do tego celu wybrano było miasteczko wojskowe na brzegu morza, gdzie znajduje się tak zwany „dwór Bismarcka”, zniszczony pałacyk z czasów przedwojennych z widokiem na morze. Prace rekonstrukcyjne rozpoczną się już wiosną i będą zakończone w ciągu półtora–dwóch lat. Gubernator sądzi, że gdy w obwodzie będzie taka rezydencja, jego problemy na szczeblu federalnym będą rozwiązywane znacznie szybciej i efektywniej, niż dzisiaj. Wypowiedź gubernatora wywołała cały szereg spekulacji na temat przyszłej rezydencji państwowej, a także nagły wzrost cen gruntów i mieszkań w tym miasteczku.

www.kaliningrad.kp.ru z 31 I i 7 II; KP w K, nr 18 z 7 II;  
KP, nr 22 z 7 II, nr 23 z 8 II; RG, nr 26 z 8 II; A i F-K, nr 7 z 14-20 II 2007.

### ***Sprawa karna przeciwko merowi Czerniachowska***

31 stycznia br. Prokuratura Obwodu Kaliningradzkiego wszczęła sprawę karną z art. 239 ust. 1 Kodeksu Karnego FR (niedbalstwo, które pociągnęło za sobą wielką stratę) przeciwko merowi Czerniachowska Andrijejowi Winogradowowi. Nie chcąc dopuścić do zerwania sezonu grzewczego, mer Czerniachowska naru-



szyl wymogi ustawodawstwa budżetowego i kupił problematyczną kotłownię drożej niż jej wartość rzeczywista. „Mer Czerniachowskiego Okręgu Miejskiego Andriej Winogradow obdarzony jest prawem głównego dysponenta środków budżetowych. Bez przeprowadzenia konkursu ( a właśnie w taki sposób do własności municypalnej nabywa się dowolny majątek o wartości ponad 250 tys. rubli) mer wyraził zgodę na zakup kotłowni na ulicy Sportiwnaja 5 w Czerniachowsku, nie upewniając się odnośnie dobrego stanu technicznego urządzeń i samego obiektu. Kotłownia kosztowała 20 mln rubli, a później wyszło na jaw: cena wyraźnie zawyżona. Samorząd poniósł duże straty – ponad 4 mln rubli – twierdzi starszy śledczy Oddziału ds. Dochodzeń w Szczególnie Ważnych Sprawach Prokuratury Obwodu Kaliningradzkiego Anna Ogorodnik. – Winogradow będzie przesłuchany w najbliższym czasie”.

Zaniepokojony tą sytuacją przewodniczący Kaliningradzkiej Dumy Obwodowej Siergiej Bułyczow (kandydował z okręgu wyborczego Nr 14, obejmującego rejon czerniachowski), apelował do dziennikarzy, by powstrzymali się z wnioskami do czasu zakończenia postępowania organów ochrony prawa. Jednocześnie obiecał porozmawiać z gubernatorem na temat Winogradowa i innych merów, w stosunku do których wszczęto sprawy karne. To wywołuje szeroki rezonans społeczny i podrywa zaufanie kaliningradczyków do szefów jednostek municypalnych i władzy wykonawczej jako całości – uważa przewodniczący KDO, który jeszcze półtora roku temu kierował administracją jednego z rejonów Moskwy.

Aktualnie oprócz A. Winogradowa sprawy karne toczą się przeciwko merowi Swietłogorska Olegowi Wiernikowskiemu (za wwóz z Litwy niezadeklarowanego rewolweru i amunicji) i merowi Ozierska Siergiejowi Kuźniecowskiemu (za spowodowanie wypadku śmiertelnego na drodze).

KP, nr 20 z 3 II; K-d, nr 5 z 6-12 II; RG, nr 24 z 6 II;

A i F-K. Nr 6 z 7-13 II 2007.

### ***Posiedzenia rządu obwodu w sprawie małej przedsiębiorczości***

W miesiącu lutym odbyły się dwa posiedzenia rządu obwodowego. 6 lutego rząd pod przewodnictwem gubernatora obwodu Gieorgija Boosa rozpatrzył kilka problemów z zakresu społeczno-gospodarczego. Minister przemysłu i turystyki Nikołaj Własienko przedstawił dopracowany po poprzednim posiedzeniu projekt celowego programu obwodowego pt. „Główne kierunki wsparcia małej przedsiębiorczości na lata 2007–2011”. Z przedstawionych na posiedzeniu danych statystycznych wynika, że liczba małych przedsiębiorstw w obwodzie w 2006 roku wyniosła 9045 jednostek. Prócz małych przedsiębiorstw zarejestrowano ponad 24 tysiące przedsiębiorstw indywidualnych. Liczba pracujących w małym biznesie, z uwzględnieniem wszystkich kategorii zatrudnienia, sięga ponad 129 tys. osób,

co stanowi 29,2% ludności zatrudnionej w gospodarce regionu. Łączna wielkość finansowania programu w całym okresie jego obowiązywania wyniesie ponad 562 mln rubli. Zdaniem autorów programu, należy zapewnić priorytetowy udział małego biznesu przede wszystkim w takich dziedzinach gospodarki jak budowa statków, przemysł maszynowy, obróbki metali, przemysł bursztynowy, produkcja i przetwórstwo artykułów rolnych, turystyka, obróbka drewna i produkcja mebli.

W toku dyskusji program został zaakceptowany. Ministerstwo Przemysłu i Turystyki ma jeszcze tylko opracować, a rząd obwodowy zatwierdzić, kryteria dostępu przedsiębiorców do wsparcia budżetowego (subsydiowanie stawki procentowej kredytu bankowego i inne formy).

Rząd obwodowy uzgodnił także skierowanie do Dumy Obwodowej projektu ustawy „O pomocy państwowej dla małej przedsiębiorczości w Obwodzie Kaliningradzkim”. Kierownik Agencji ds. Majątku Anna Bograd poinformowała rząd o wynikach wykonania planu prognozowego prywatyzacji majątku państwowego obwodu w 2006 roku. W wyniku przetargów budżet obwodowy uzupełniony został kwotą 124 583 000 rubli, w tym ze sprzedaży akcji 5 533 000 rubli i ze sprzedaży zespołów majątkowych – 119 050 000 rubli.

20 lutego na kolejnym planowym posiedzeniu rządu obwodowego rozpatrzone następujące zagadnienia: – o zatwierdzeniu perspektywicznego planu finansowego obwodu na lata 2007–2011; – o normatywach finansowania budżetowego placówek oświatowych; – projekt ustawy „O wniesieniu zmian i uzupełnień do ustawy obwodu „O państwowej pomocy socjalnej dla ludności”.

Było to pierwsze posiedzenie rządu obwodowego transmitowane w systemie online w sieci internetowej.

[www.gov.kaliningrad.ru](http://www.gov.kaliningrad.ru) z 6 II; [www.prawda.ru](http://www.prawda.ru) z 20 II 2007.

### ***Nowy naczelnik służby prasowej rządu obwodowego***

W służbie prasowej rządu obwodu nastąpiły zmiany kadrowe. Szefem służby prasowej mianowana została Irina Suchotierina, dotychczasowa dziennikarka regionalnej kompanii radiowo-telewizyjnej „Kaskad”. Innych zmian kadrowych w tej służbie nie planuje się, zapewniła nowa szefowa. Irina Walerjewna Suchotierina urodziła się w mieście Szczuczinsk w Kazachstanie. Ukończyła Wydział Historii Uniwersytetu Państwowego w Omsku. W Kaliningradzie jest od 2001 roku. Pracowała jako dziennikarz telewizyjny NTRK „Kaskad”. Ostatnio zajmowane stanowisko – zastępca redaktora naczelnego NTRK „Kaskad”.

Poprzedni naczelnik służby prasowej Siergiej Bodanow mianowany został pomocnikiem gubernatora G. Boosa.

[www.regnum.ru](http://www.regnum.ru) z 9 II 2007.

### *Święto dyplomatów rosyjskich*

9 lutego br. w całej Rosji po raz piąty obchodzono Dzień Pracownika Dyplomatycznego. Dyplomaci rosyjscy, pracujący w Kaliningradzie, obchodzili go w Muzeum „Brama Królewska”. Zaprosili, jak pisze Wadim Smirnow w „Kaliningradzkiej Prawdzie”, „wysoko postawionych urzędników, przedstawicieli zagranicznego korpusu dyplomatycznego, przyjaźnie nastawionych biznesmenów i zwyczajnie przyjemnych ludzi”.

Jako pierwszy pozdrowił dyplomatów przewodniczący Kaliningradzkiej Dumy Obwodowej Siergiej Bułyczuiow, nazywając dyplomatów rosyjskich swoimi sąsiadami, jako że Duma Obwodowa i Przedstawicielstwo MSZ FR w Kaliningradzie dzielą wspólnie budynek przy ulicy Kirowa 17. W imieniu gubernatora obwodu życzenia przekazała naczelnik Urzędu ds. Międzynarodowych rządu obwodowego Sylwia Gurowa.

Pozdrowienia w imieniu pracowników korpusu dyplomatycznego państw zagranicznych, akredytowanych w Kaliningradzie, przekazał konsul generalny Rzeczypospolitej Polskiej Jarosław Czubiński.

KP, nr 23 z 8 II, nr 25 z 10 II; [www.kaliningradka.ru](http://www.kaliningradka.ru) z 12 II;

AiF-K, nr 7 z 14-20 II 2007.

### *Szwedzkie odznaczenie dla Sylwii Gurowej*

Pierwszy w Kaliningradzie szwedzki królewski order Gwiazdy Północnej wręczony został naczelnik Urzędu ds. Stosunków Międzynarodowych rządu regionalnego Sylwii Gurowej. Dekret królewski o odznaczeniu odczytał i odznaczenie wręczył konsul generalny Królestwa Szwecji w Kaliningradzie Manne Wengborg w obecności gubernatora Gieorgija Boosa, mera Kaliningradu Jurija Sawienki i innych gości oficjalnych. Wręczając Krzyż Komandorski Orderu Gwiazdy Północnej, konsul Wengborg przypomniał zasługi Sylwii Gurowej dla rozwoju przyjaznych stosunków Kaliningradu i regionów Szwecji.

Sylwia Sachidowna Gurowa, absolwentka Wydziału Filologii Międzynarodowej, od 1992 r. działa na rzecz współpracy międzynarodowej. Kilka lat była przedstawicielem miasta Kaliningrad w Brukseli, a następnie naczelnikiem Urzędu ds. Międzynarodowych w Merostwie Kaliningradu. W rządzie obwodowym pracuje od czasu jego powołania jesienią 2005 roku. Pod jej kierownictwem przebiegają obecnie przygotowania do zakrojonych na szeroką skalę prezentacji obwodu na Litwie (26–28 lutego br.), a w kwietniu br. w Warszawie.

KP w K, nr 19 z 9 II; K-d, nr 6 z 13-19 II 2007.

## Z życia Floty Bałtyckiej

---

### *Mieszkania dla Floty Bałtyckiej*

W Moskwie, Sankt Petersburgu oraz w obwodach Moskiewskim, Leningradzkim i Kaliningradzkim realizuje się prezydencki projekt budownictwa mieszkaniowego dla rodzin wojskowych o nazwie „15+15”. Generał-pułkownik Wiktor Własow, zastępca naczelnika Służby Zakwaterowania i Zagospodarowania Ministerstwa Obrony FR, podczas wizyty roboczej we Flocie Bałtyckiej oświadczył, że wszyscy wojskowi, którzy zawarli kontrakty przed 1998 rokiem i ci, którzy służyli ponad 20 lat, będą całkowicie wyposażeni w mieszkania do roku 2010. Ponadto – wszyscy wojskowi Floty Bałtyckiej, którzy zawarli kontrakty w okresie od 1998 do 2005 roku, otrzymają przed 2010 rokiem mieszkania służbowe, zaś młodzi oficerowie i wojskowi kontraktowi, którzy zawarli pierwszy kontrakt w 2005 roku i później, staną się uczestnikami systemu akumulacyjno-hipotecznego [ros. NIS], na który przekazuje się corocznie po 90 tys. rubli. Gen.-płk Własow zapowiedział, że w 2007 roku tylko w obwodzie zgodnie z tym programem zbudowanych będzie prawie 1200 mieszkań.

Podczas wizyty w obwodzie gen.-płk Własow omówił z wicepremierem Jurijem Szalimowem udział władz regionalnych w realizacji programu prezydenckiego. W szczególności, była mowa o budowie przedszkoli i szkół w mikrorejonie, gdzie są budowane mieszkania według programu „15+15”. Trwa budowa przedszkola na 240 miejsc z basenem na ulicy Narwskiej w Kaliningradzie. W roku 2007 ma być gotowa dokumentacja projektowo-kosztorysowa na budowę obiektów w Północnym Rejonie Mieszkalnym, w tym szkoły ogólnokształcącej na 1500 miejsc, przedszkola z basenem na 240 miejsc, a także placówek służby zdrowia. Generał Własow obiecał merowi Bałtijska rozpoczęcie w tym roku budowy aquaparku oraz pomoc w budowie stadionu, jeżeli tylko mer miasta wskaże teren przeznaczony na przyszły stadion.

SB, nr 14 z 1 II, nr 21 z 10 II 2007.

### *Urodziny dowódcy FB*

2 lutego dowódca Floty Bałtyckiej wiceadmiral Konstantin Siemionowicz Siedenko obchodził 54 rocznicę urodzin. Ponad trzydzieści z tych lat oddał służbie we Flocie Wojenno-Morskiej Rosji. Przy tej okazji gazeta FB „Straż Bałtiki” przypomniała drogę służbową admirała, zaś członkowie Rady Wojennej Floty Bałtyckiej, oficerowie sztabu, przedstawiciele organizacji weteranów i władz obwodowych przekazali mu gratulacje i najlepsze życzenia.

SB, nr 17 z 3 II 2007.

### **„Zapobiegna fali”**

Do 15 lutego we wszystkich jednostkach wojskowych w obwodzie miały pojawić się komitety rodzicielskie. Utworzone na polecenie Ministerstwa Obrony Rosji, będą składać się z rodziców poborowych. Los swoich dzieci będą oni śledzić od pierwszego kroku w armii (rodzice będą wchodzić w skład komisji poborowych) i w ciągu całego okresu służby. Rodzice będą mieli prawo sprawdzić warunki służby, zażądać od dowódców przedstawienia jądłospisów i obserwować rozstrzygnięcie spraw o naruszenie regulaminu służbowego.

SK, nr 6 z 7-13 II 2007.

### **Pożar na okręcie wojennym „Baszkortostan”**

W nocy 7 lutego w Bałtijsku wybuchł pożar na małym okręcie do zwalczania łodzi podwodnych „Baszkortostan”, zacumowanym przy pomoście Nr 21 w rejonie stacji kolejowej. Według oficjalnych danych pożar wybuchł o godz. 5.15 i trwał do godziny 7.40, kiedy został ugaszony przez wojskowe i cywilne jednostki straży pożarnej, działające z ładu i wody. W wyniku pożaru uszkodzonych zostało 80 m<sup>2</sup> okrętu: środkowa część pokładu, kambuz i nadbudówka pokładowa. Poszkodowanych ludzi nie było. W czasie pożaru nastąpiło kilka wybuchów naboju kalibru 30 mm do karabinu przeciwlotniczego. „Baszkortostan” – to mały okręt do zwalczania łodzi podwodnych, obsługiwany przez załogę liczącą 78 osób, w tym 43 marynarzy pochodzących z Baszkirii. Wyporność okrętu – 900 ton, długość – 75,1 m, zanurzenie – 3,75 m. Uzbrojenie: instalacja artyleryjska AK-176 (wyposażenie bojowe 550 pocisków), instalacja artyleryjska AK-630 M, zespół przeciwlotniczo-rakietowy „OSA-MA”, aparaty torpedowe, reaktywne miotacz bomb, bomby lub miny głębinowe.

Po pożarze mówiło się o kilku wersjach zdarzenia: banalne zapalenie się przesyconych olejem szmat, albo zwyczajne zwarcie przewodów elektrycznych, pogryzionych przez szczury. Formalne dochodzenie trwa. Jeden z naocznych świadków pożaru powiedział dziennikarzowi „Komsomołki”, że według jego obserwacji pożar na okręcie wybuchł około godziny 3.00. Rozbieżność czasowa między tym zeznaniem i oficjalną godziną powstania pożaru daje podstawy do przypuszczeń, że załoga przez prawie dwie godziny mogła próbować samodzielnie ugasić ogień na okręcie. Z jakiegoś powodu załoga nie chciała zawiadomić służby przeciwpożarowej o incydencie.

Oficjalni przedstawiciele kierownictwa Republiki Baszkortostan, sprawujący patronat nad okrętem, następnego dnia po pożarze oświadczyli, że udzielą możliwej pomocy w likwidacji skutków pożaru.

RG, nr 26 z 8 II; KP, nr 23 z 8 II; [www.kaliningrad.ru](http://www.kaliningrad.ru) z 8 II;

KP w K, nr 19 z 9 II 2007.

## *Ćwiczenia piechoty morskiej*

Na poligonie Chmielowka odbyły się ćwiczenia pododdziałów piechoty morskiej z udziałem zaproszonych dziennikarzy. Przed ćwiczeniami dziennikarzom zaproponowano wzięcie udziału w ekspresowym teście wytrzymałości psychicznej, który przechodzą wszyscy poborowi, by ustalić ich przydatność do określonych rodzajów służby. Zastępca dowódcy do spraw wychowawczych Floty Bałtyckiej Witalij Fieszczenko wyjaśnił dziennikarzom, że ośrodki pomocy psychologicznej istnieją we wszystkich dużych jednostkach wojskowych od pułku wzwyż. Dwie ostatnie kampanie czeczeńskie przekonały wojskowych rosyjskich, że przygotowanie moralne do realnych działań bojowych potrzebne jest nie tylko elitarnym komandosom, ale praktycznie całemu składowi osobowemu. Na przykład, szczególnie ważne jest pokonanie stresu po nalocie ogniowym przeciwnika. Praktyka dowiodła, że ponad połowa żołnierzy po walce wypada z szeregów nie z powodu ran postrzałowych, lecz właśnie na skutek naruszenia psychiki.

Zaproszonym dziennikarzom pokazano przebieg walki zbliżonej do rzeczywistości. Szturmowano miejscowość, w której bronili się „duchy”. Atakujący użyli nie tylko broni maszynowej, ale także czołgów i dział samobieżnych. Posuwając się za nacierającymi komandosami, zaproszeni dziennikarze natykali się na makiety trupów, które troskliwie zaopatrzone w prawdziwe wnętrzności zwierzęce, jakby porzrucane w wyniku bezpośrednich trafień. Dowódca wojsk lądowych FB generał Wasilij Artiuch wyjaśnił, że żołnierz powinien przyzwyczajać się do takiego widoku, by w prawdziwej walce nie wpadać w ośpienie na widok krwi. Podobnie szczegółowo ćwiczone inny ważny składnik współczesnej wojny – ewakuację rannych z pola walki i udzielanie im pierwszej pomocy medycznej. To też jeden z najtrudniejszych psychologicznie i fizycznie momentów w indywidualnym przygotowaniu żołnierza. Ale i ten moment należy pokonać, tym bardziej, że piechocie morskiej w walce przyświeca hasło „Swoich nie porzucamy!” Podobno każdy „czarny берет” nieugięcie jest przekonany, że w razie czego towarzysze wyniosą go spod ognia. Ostatecznie „dobili” dziennikarzy zamaskowani snajperzy, którzy nagle wstali praktycznie spod nóg widzów. Jeden z dowódców rozwiął zdziwienie cywilów stwierdzeniem, że dla uczestników ćwiczeń nie jest to nic niezwykłego. Wszak wszyscy oni pełnią służbę na zasadzie kontraktu i trenują na poligonach minimum jeden raz w miesiącu.

KP w K, nr 26 z 21 II; KP, nr 33 z 22 II 2007.

## Bezpieczeństwo publiczne

---

### *Zamach na wysokiego oficera milicji*

5 lutego o godz. 19.15 niedaleko od budynku Bałtyckiej Państwowej Akademii Floty Rybacko-Przemysłowej w Kaliningradzie zawodowy zabójca ostrzelał z bliskiej odległości zastępcę naczelnika Obwodowego Urzędu (Wydziału) do Walki z Przystępczością Zorganizowaną [ros. UBOP] 39-letniego podpułkownika milicji Dmitrija Malikowa., kierującego samochodem osobowym „Mercedes” z „militaryjnym” numerem rejestracyjnym T 300 TT, na ulicy Leśnej obok domu Nr 76.

Ppłk Dmitrij Malikow został trafiony trzema kulami. Jedna roztrzaskała szczękę, pozostałe trafiły poniżej serca. Ranny Malikow nie zatrzymał się, dodał gazu i wyjechał z pola ostrzału. Zdołał dojechać do Urzędu Spraw Wewnętrznych (milicji) na alei Sowietskiej, wy dostał się z samochodu, dotarł do dyżurki i stracił przytomność. Speszeni milicjanci rozpoznali w ciężko rannym mężczyźnie zastępcę naczelnika Obwodowego Urzędu (Wydziału) do Walki z Przystępczością Zorganizowaną. Ciężko rannego Malikowa dostarczono karetką do szpitala, gdzie przeszedł wielogodzinną operację i nadal znajduje się w stanie ciężkim.

Tym krwawym przestępstwem, głośnym prawie na całą Rosję, zajmuje się obecnie Oddział Śledczy ds. Szczególnie Ważnych Prokuratury Obwodowej. Prasa kaliningradzka informuje, że Dmitrij Malikow nie po raz pierwszy wbrew własnej woli staje się obiektem wnikliwego zainteresowania dziennikarzy. Ponad rok temu cały kraj obiegła wiadomość o jego aresztowaniu przez funkcjonariuszy Urzędu Regionalnego Federalnej Służby Bezpieczeństwa (FSB). Malikowa, oficera UBOP, oficerowie FSB zatrzymali na lotnisku Chrabrowo 2 listopada 2005 roku. Zarzucono mu przekroczenie uprawnień służbowych – bezprawne przetrzymywanie w areszcie śledczym szefa zorganizowanej grupy przestępczej Aleksandra Adamowicza, który porwał dla okupu pewnego biznesmena kaliningradzkiego.

Adamowicz, były funkcjonariusz OMON [Oddział Milicji Specjalnego Przeznaczenia] to postać też znana. Rozgłosu nabrały jego zeznania w areszcie śledczym, szeroko rozpowszechnione przez jedną z gazet lokalnych, odsłaniające skandale w strukturach władzy. Adamowicz opowiedział przesłuchującym go funkcjonariuszom UBOP o swoim udziale w dokonanym w 2004 roku głośnym zabójstwie prezesa prywatnej firmy ochroniarskiej „Związek Weteranów Wojny Czecheńskiej” Olega Pokaniewicza [też byłego funkcjonariusza OMON] przed Ośrodkiem Rozrywki „Wawilon”. Adamowicz twierdził, że jakoby zastrzelił Pokaniewicza na zamówienie oficerów FSB z dostarczonego przez nich automatu.

Niedługo przed zatrzymaniem Adamowicza do gazet lokalnych nadszedł anonim, podpisany przez „uczciwych pracowników milicji”, informujący o tym, że



organizatorów likwidacji „wypadającego spod kontroli” biznesmena należy szukać w budynku Urzędu Spraw Wewnętrznych. Według stanu na dzień dzisiejszy cała ta zagmatwana sytuacja wygląda następująco: zabójstwo Pokaniewicza nie zostało wyjaśnione, sam Adamowicz wycofał się ze swoich wcześniejszych zeznań, sprawa karna wobec Malikowa zakończyła się niczym, jeżeli nie liczyć poważnego uszczerbku dla zdrowia.

Współpracownicy charakteryzują Dmitrija Malikowa jako zasłużonego oficera, mającego odznaczenia bojowe, i porządnego człowieka z zasadami. KP” z 7 lutego informuje, że D. Malikow był uczestnikiem działań bojowych na Kaukazie. Do Kaliningradu przeniósł się z Czeczenii, gdzie zajmował stanowisko naczelnika Oddziału ds. Wykrywalności Szczególnie Ważnych Przestępstw MSW Republiki Czeczenii.

Obwodowy Urządzie Spraw Wewnętrznych obiecuje solidną nagrodę dla tego, kto przekaze informacje, mogące przyczynić się do wykrycia przestępstwa. Następnego dnia po zamachu dzieci z pobliskiej szkoły znalazły w błocie na ul. Leśnej porzuconą broń automatyczną produkcji chorwackiej z nabojami.

Informacje o zamachu na życie ważnego funkcjonariusza milicji zbiegły się w czasie z informacjami o innych zabójstwach i ich sprawcach. Tygodnik „Strana Kaliningrad” poinformował o zabójstwie obok restauracji „Olsztyn” w Kaliningradzie 27-letniego Laimisa. O ten czyn podejrzewany jest student piątego roku miejscowego uniwersytetu Iwan K., syn oficera Urzędu Regionalnego FSB.

Sąd Obwodowy w Kaliningradzie skazał na karę dożywotniego więzienia Artiom Sobkowicz, ostatniego z trzech seryjnych zabójców, którzy w latach 2000–2003 zamordowali kilkanaście osób – wartowników Floty Bałtyckiej, milicjantów, ochroniarzy i ściśle cywilnych ludzi. Dwaj główni mordercy – Aleksiej Spilnik i Artiom Sobkowicz weszli na drogę przestępczości wkrótce po odbyciu służby wojskowej w elitarnej jednostce „Parus”, gdzie zdobyli specyficzne nawyki tak zwanych „niedźwiedzi morskich”. Dzięki uzyskanym umiejętnościom przez trzy lata udawało im się zacierać ślady swoich makabrycznych przestępstw.

KPwK, nr 15 z 2 II, nr 18 z 7 II; RG, nr 25 z 7 II, nr 28 z 9 II; SK, nr 6 z 7-13 II;

KP, nr 22 z 7 II, nr 25 z 10 II; K-sa, nr 683 z 9 II; K-d, nr 6 z 13-19 II 2007.

### ***Naruszenia prawa w toku postępowań prokuratorskich***

Prokurator obwodowy Aleksiej Samsonow, podsumowując wyniki ubiegłego roku, ujawnił, że 35 mieszkańców obwodu odczuło na sobie niesprawiedliwy stosunek do nich pracowników pododdziałów śledczych prokuratury – wszyscy oni byli bezzasadnie pociągnięci do odpowiedzialności karnej w roku ubiegłym. Pomimo tego, że liczba bezprawnie pociągniętych do odpowiedzialności karnej w porównaniu do roku 2005 zmniejszyła się, to jednak jakość pracy śledczej

pozostaje jednym z poważnych problemów w organach ochrony prawa. „Będzie zaostrzona odpowiedzialność za każde naruszenie konstytucyjnych praw obywateli w postępowaniu karnym” – oświadczył prokurator obwodu. Zapobiec wielu nadużyciom pozwoliło to, że śledczy oddziałów spraw wewnętrznych (milicji) zobowiązani zostali do uzyskania zgody prokuratora na wszczęcie sprawy karnej. W roku ubiegłym prokuratorzy miejscy i rejonowi 1301 razy odmówili wszczęcia sprawy lub zwrócili materiały do sprawdzenia dodatkowego.

Zmniejszenie liczby nadużyć w samych organach ochrony prawa nie wpłynęło, co prawda, na stan przestępczości. Ona, według danych prokuratury, w roku ubiegłym wzrosła prawie o 4%, w tym także zwiększyła się liczba zabójstw.

Aleksiej Samsonow uważa, że wzrost liczby zabójstw można byłoby powstrzymać, gdyby częściej pociągać do odpowiedzialności karnej i doprowadzać do sądu sprawców dręczenia i gróźb zabójstwa. Nieefektywnie prowadzona jest praca zapobiegająca przestępczości zorganizowanej. Urząd do Walki z Przestępstwami Podatkowymi Obwodowego Urzędu Spraw Wewnętrznych w ciągu dwóch lat nie wykrył ani jednej zorganizowanej grupy przestępczej [ros. OPG]. A to wszystko dlatego, że w organach ochrony prawa nie analizuje się informacji o liderach i uczestnikach OPG, a także nie rozpracowuje się schematów związków przestępczych. „Praktycznie nie ma aktualnych spraw karnych o przestępstwach urzędniczych w stosunku do łapówkarzy – narzekał prokurator obwodu. – Jak to się mówi, chodzimy tylko dookoła i wokół samowoli urzędniczej. W rejonach krasnoznamienskim, zielonogradskim, sławskim i w Bałtijsku praca na rzecz wykrywania podobnych przestępstw w ogóle została „zamrożona”. Chociaż dla wszystkich powinno być jasne, że każda kontrola w ramach nadzoru powinna zaczynać się i kończyć pod kątem walki z korupcją” – pouczał prokurator Samsonow.

W 2006 roku prokuratorzy wykryli 324 przestępstwa popełnione przez osoby funkcyjne, 58 z nich były związane z łapówkarstwem.

RG, nr 30 z 13 II 2007.

### ***W 2006 roku odnotowano 34 sytuacje nadzwyczajne***

W Kaliningradzie podsumowano wyniki działalności obwodowego podsystemu terytorialnego, wchodzącego w skład Jednolitego Systemu Państwowego ds. Zapobiegania i Likwidacji Sytuacji Nadzwyczajnych.

Z referatu wygłoszonego przez wicepremiera rządu obwodowego Jurija Szalimowa wynika, że głównym zadaniem w 2006 roku było nie tylko zapobieganie i likwidacja powstałych sytuacji nadzwyczajnych [ros. CzS], ale i doskonalenie nawyków i umiejętności funkcjonariuszy w toku ćwiczeń i treningów, w tym także we współpracy międzynarodowej. A także kontrola stanu obiektów niebezpiecznych.

Aktualnie w obwodzie funkcjonują różne formacje, liczące 17139 osób i 1289 jednostek techniki. Na terytorium obwodu działa wspólna służba dyspozytorska na bazie wspólnego telefonu „01”. W 2006 roku służba ta przyjęła i obsłużyła 657 tysięcy zgłoszeń od ludności obwodu w różnych sprawach życiowych. Na całym terytorium obwodu działają placówki sieci obserwacji, kontroli laboratoryjnej i prognozowania CzS. W tym roku planuje się połączyć je we wspólny system informacyjny, połączony z systemem informacyjno-zarządzającym Ministerstwa ds. Sytuacji Nadzwyczajnych Rosji, co poprawi jakość monitoringu i prognozowania sytuacji nadzwyczajnych (wyjątkowych).

Mimo to w 2006 r. odnotowano 34 sytuacje nadzwyczajne, w których zginęły 74 osoby.

www.pravda.ru z 15 II; www.kaliningrad.ru z 15 II 2007.

## **Kultura, nauka, ochrona zdrowia i opieka społeczna**

---

### ***Jurij Szalimow: Studenci „awanturują się – w imię taniego rozgłosu” [!]***

Od pierwszego stycznia studenci kaliningradzcy płacą za przejazd środkami komunikacji miejskiej osiem rubli, o trzy więcej niż w roku ubiegłym. Irina Sattarowa z tygodnika „Kaskad” dostrzegła wśród studentów trzy różniące się od siebie ze względu na zachowanie grupy. Jedni nostalgicznie wiecują przeciwko utracie pięciorublowego przejazdu, drudzy zdecydowanie poruszają się po mieście własnym samochodem, a jeszcze inni, po zapłaceniu z żalem za bilet według podwyższonej taryfy, zwyczajnie kontynuują bieg według marszruty „nauka–praca–dom–zarobek dodatkowy–nauka”. Sattarowa prezentuje wyniki sondażu opinii na temat źródeł utrzymania studentów kaliningradzkich (przepytano 64 osoby). Okazało się, że ze swoich i tylko swoich pieniędzy utrzymuje się 6 osób, z pieniędzy rodziców – 30, ze swoich, ale stołują się u rodziców – 18, z pieniędzy rodziców i stypendium – 4, z innych źródeł [?] – 6 osób.

W obwodzie funkcjonuje 10 rodzajów stypendiów studenckich:

- stypendium zwykłe – 600 rubli;
- stypendium studenta uzyskującego ocenę średnią powyżej 4,0 – 750 rubli,
- stypendium wzorowego studenta – 900 rubli,
- stypendium gubernatorskie – 1000 rubli,
- stypendium prezydenckie – 800 rubli,
- stypendium mera Kaliningradu – 720 rubli,
- stypendium rządowe – 1200 rubli,

- państwowe stypendium akademickie (podwyższone) – 1350 rubli,
- państwowe stypendium socjalne – 900 rubli,
- gubernatorskie stypendium socjalne – 600 rubli

W zestawieniu z wysokością stypendium ciekawie prezentują się wydatki studentów: – wyprawa do kina (jeden bilet) – 100-200 rubli; – obiad w stołówce studenckiej – 40-70 rubli na osobę; – koszt jednej godziny w sieci Internetu – 25 rubli; – bilet na koncert przyjezdnych gwiazd – 300-1200 rubli od osoby; – bukiet kwiatów – 350-500 rubli; – wyprawa do dyskoteki lub klubu nocnego – 150-400 rubli; – pomadka do ust – 180 rubli; – paczka papierosów – 20-40 rubli.

Po styczniowych udziałach studentów w wiecach i pikietach (wspólnie z emerytami lub osobno) głos zabrał na specjalnie zwołanej konferencji prasowej sekretarz Rady Politycznej Organizacji Regionalnej Partii „Jedna Rosja” i wicepremier rządu obwodowego Jurij Szalimow. „Rok rozpoczął się burzliwie. – Wszystko jest jasne – zbliżają się wybory do Dumy Państwowej. Wszyscy się aktywizują. Prowadzone są akcje protestu. Nas krytykują, a my zajmujemy się konkretnymi sprawami”. Wicepremier zaproponował dwa warianty złagodzenia życia studentów. Po pierwsze, obniżenie kosztów studiów odpłatnych w uczelniach wyższych. Po drugie, zaprowadzenie porządku – zaprzestanie poborów [łapówek] od uczących się, którzy częstokroć nawet nie zaryzykują pójścia do wykładowcy, nie wkładając uprzednio do indeksu dużego banknotu pieniężnego. Te propozycje w czasie spotkania nie znalazły poparcia, pisze Władimir Sazonow w „KP” z 3 lutego. Mimo to Szalimow polecił swoim podwładnym zobaczyć, w jaki sposób kształtowane są taryfy na naukę odpłatną. „Wiele czynimy dla środowiska studenckiego – zapewnił wicepremier. – Mamy rząd młodzieżowy obwodu, każdy minister ma swego młodzieżowego dublera. Istnieje też parlament młodzieżowy obwodu. Prócz tego, władze regionalne tworzą miejsca pracy dla młodzieży. Istnieje możliwość zarobienia i na przejazd, i w ogóle „na życie”.

Opinii wicepremiera i działacza partyjnego nie podzielają korespondenci „Komsomolskiej Prawdy–Kalininograd” Siergiej Jurjew i Aleksiej Dienisienkow. Pierwszy z nich napisał w swojej gazecie z 1-8 lutego br., że ostatnie wydarzenia w obwodzie przyczyniły się do podziału młodzieży na postępującą słusznie i niesłusznie. „Niesłuszni” studenci żądają przywrócenia im przejazdu ulgowego w transporcie społecznym, łącząc się we wspólnym porywie z emerytami. „Słuszni” studenci, których ulgowy przejazd nie wzrusza, to są członkowie organizacji młodzieżowych „Nasi” i „Młoda Gwardia”. Zgodnie krzyczeli „ura!”, wymachując chorągiewkami i popierając politykę obecnej władzy.

KP w K, 15-t/5 z 1-8 II, nr 16 z 3 II; KP, nr 20 z 3 II; K-d, nr 6 z 13-19 II 2007.

### ***Neurochirurdzy kaliningradzcy***

W Obwodowym Szpitalu Klinicznym w Kaliningradzie po raz pierwszy przeprowadzono operację usunięcia obrzęku mózgu z zastosowaniem uniwersalnego systemu elektrotechnicznego, który skraca operację o godzinę, przez co szkodliwość narkozy dla pacjenta jest mniejsza. W 2006 roku w Kaliningradzie wykonano około 50 operacji mózgu. Lekarze powiadają, że przy pomocy nowego aparatu można będzie udzielić pomocy znacznie większej liczbie pacjentów. Jest tylko jeden problem – nowa technika nie jest dostępna dla wszystkich. Aparat kosztuje około 25 tysięcy dolarów, tak więc neurochirurgom rejonowym przyjdzie się ratować życie ludzkie starym sposobem.

www.kaliningrad.ru z 8 II 2007.

### ***„UE wyda na pomoc dla nosicieli wirusa HIV w Obwodzie Kaliningradzkim milion euro”***

Na realizację projektu „Rozwój systemu usług socjalnych dla najsłabiej chronionych grup ludności” w Obwodzie Kaliningradzkim wydanych zostanie ponad jeden milion euro. O tym poinformowała 14 lutego na posiedzeniu rady koordynacyjnej wiodący ekspert projektu Caroline Gieyeze [ros. Żijes]. Na jego realizację w 5 regionach Rosji, w tym także i w Obwodzie Kaliningradzkim, przeznaczona jest suma 3 mln euro z budżetów Rosji i Unii Europejskiej. Ten program jest skierowany na stworzenie efektywnego systemu pomocy socjalnej dla dzieci urodzonych przez matki, będące nosicielkami wirusa HIV, i kobiet w ciąży z wirusem HIV. Aktualnie w obwodzie jest około 4 tys. nosicieli wirusa HIV. W porównaniu do roku 2005 liczba zarażonych zwiększyła się o 10,3%.

www.kaliningrad-online.ru z 14 II 2007.

### ***„W Kaliningradzie zostanie utworzona miejska inspekcja sanitarno-epidemiologiczna”***

Służba prasowa merostwa poinformowała, że do obowiązków tej inspekcji należeć będzie także kontrola czystości w mieście. Przy tym nowa służba miejska weźmie na siebie funkcje komisji administracyjnych na terenie miasta obwodowego.

W mieście już ustawiono setki pojemników, zagospodarowano miejsca ustawienia kontenerów, zakupiono nową technikę do sprzątania ulic i placów. Wynagrodzenie dozorców zwiększono dwukrotnie. Jednak, jak powiedział mer Jurij Sawienko w czasie spotkania z weteranami pracy, należytego efektu jeszcze nie ma. Dlatego będzie zorganizowana kontrola codzienna stanu sanitarnego miasta i przestrzegania przepisów porządkowych.

www.balticpl.ru z 16 II; www.kaliningrad.ru z 16 II 2007.

### ***„W regionie przystąpiono do masowego szczepienia ptaków”***

Na Mierzei Wiślanej odnotowano masowe padnięcie ptaków. Informacja o tym, że giną ptaki jakoby z powodu wirusa ptasiej grypy, nadeszła od mieszkańców mierzei. 20 lutego w miejscowości Kosa pracowali lekarze i funkcjonariusze Urzędu Obrony Cywilnej i Urzędu ds. Sytuacji Nadzwyczajnych. Kierownik Punktu Weterynaryjnego Bałtyckiego Okręgu Miejskiego Jelizawieta Matas poinformowała środki masowej informacji o tym, że „na razie wirus ptasiej grypy nie potwierdza się. Dziesięć kaczek zginęło czy to z powodu odmrożeń, czy to na skutek znalezienia się w sieciach rybackich”. W obwodzie przystąpiono do masowego szczepienia ptaków hodowlanych. Zdaniem zastępcy głównego lekarza weterynarii obwodu Aleksandra Murygina, w tym roku niebezpieczeństwo pojawienia się wirusa ptasiej grypy w regionie jest znacznie wyższe, niż w ubiegłym, a to z powodu łagodnej zimy i wcześniejszej migracji dzikich ptaków.

Na wakcynację wszystkich ptaków środki finansowe pochodzą z budżetu federalnego. W tym roku dla obwodu zamówiono 600 tys. dawek szczepionki. Co prawda, do 20 lutego do obwodu nie dotarła jeszcze żadna ampułka. Weterynarze korzystają z tego, co pozostało z ubiegłego sezonu. A jest to około dwóch tysięcy dawek.

www.kaliningrad.ru z 21 II; www.kaliningrad.rfn.ru z 21 II;

KP w K, nr 29 z 28 II; A i F-K, nr 9 z 28 II-6 III 2007.

### ***Galina Jankowskaja: „Zmniejszyła u nas się ilość biednych”***

„Na posiedzeniu gabinetu ministrów rządu Obwodu Kaliningradzkiego w przeddzień [20 lutego br.] omówiono uzupełnienia do ustawy [regionalnej] „O państwowej pomocy socjalnej dla ludności”. Wstępnie zostało określonych 9 kategorii socjalnie nie zabezpieczonych obywateli, którym będzie udzielana pomoc materialna. Lista zmniejszyła się. Na zasiłki, na przykład, nie mogą liczyć ludzie zdolni do pracy. Ogółem z budżetu na wypłaty będzie przeznaczonych 67 mln rubli. Kwota pomocy imiennej – od 100 do 500 rubli [1 dolar=26,50 rubli]. Otrzymuje ją około 40 000 mieszkańców obwodu.

Galina Jankowskaja, minister ds. polityki społecznej i pracy rządu Obwodu Kaliningradzkiego: «Ale u nas zmniejszyła się i liczba biednych, jeżeli było 27%, to zostało 10,4%; to mówi o tym, że pretendentów do państwowej pomocy imiennej stało się mniej, ale wszystkich, którzy pretendują, nie zostawiamy bez uwagi».

Wspomniane posiedzenie rządu było po raz pierwszy transmitowane w Internecie. To, co dzieje się w rządzie regionalnym, mógł zobaczyć każdy użytkownik sieci w trybie czasu rzeczywistego”.

www.kaliningrad.rfn.ru z 21 II 2007.

## Gospodarka obwodu

---

### *Narada w sprawie stanu rolnictwa*

„Kaliningradzka Prawda–Piatnica” informuje, że w rządzie obwodowym pod przewodnictwem ministra rolnictwa i rybołówstwa Andrieja Romanowa odbyła się narada z szefami organów zarządzania kompleksem rolniczo-przemysłowym w jednostkach municypalnych. Prasa opatrzyła relacje z tej narady szumnymi tytułami: *„Ku świetlanej przyszłości – z niskiego startu. Za burtą projektu narodowego w rolnictwie pozostają farmerzy-bankruci, a wraz z nimi – mieszkańcy małych miejscowości”*.

Minister ubolewał, że nie udało się osiągnąć zaplanowanych rezultatów w wielu dziedzinach. Jako jeden z palących tematów A. Romanow wymienił problem gruntów rolnych – tak pod względem formalnego nabycia prawa własności, jak i celowego wykorzystywania ziemi. Według jego słów, aktualnie połowa użytków rolnych wypada z obrotu (to znaczy leży odłogiem). W ministerstwie przygotowywane są propozycje w zakresie oceny działalności samorządowych (municypalnych) szefów instytucji i urzędów odpowiedzialnych za rolnictwo. Jednym z kryteriów oceny ma być zapewnienie celowego wykorzystania użytków rolnych. Inwestora, który chce lokować swoje pieniądze w rolnictwie, „należy otaczać troską i piastować” – zalecał minister. W charakterze przykładu negatywnego Andriej Romanow przytoczył przypadek z Bagrationowskiego Okręgu Miejskiego, gdzie gospodarstwu, które tylko na zakup nowoczesnej techniki zainwestowało 100 mln rubli, wstrzymywano udostępnienie gruntów rolnych.

Prócz tego, minister uznał, że sukces w rozwoju kompleksu rolno-przemysłowego nie jest możliwy bez zastosowania takich form, jak ubezpieczenia rolnicze. W roku 2008 rolnicy nie otrzymają z budżetu subsydiów na spłatę kredytów zaciągniętych na rozwój produkcji roślinnej, jeżeli nie ubezpieczą swoich upraw.

Także według „Rosyjskiej Gazety” roku 2006 dla rolników obwodu nie można uznać za udany. Nastąpił wyraźny spadek pogłowia bydła, w tym krów, a także drobiu. W związku z tym zmniejszyła się produkcja mleka i jaj. Pierwsze efekty z tytułu realizacji w obwodzie ogólnonarodowego programu na rzecz rozwoju rolnictwa odczuły jedynie zagrody wiejskie (gospodarstwa przydomowe), gdzie obserwuje się wzrost aktywności praktycznej. W czym się ona przejawia – nie podano. Generalnie w obwodzie ilość bydła zmniejszyła się do 80 tys. sztuk (89,2% w stosunku do stanu z dnia 1 stycznia 2006 r.), w tym krów do 40,4 tys. sztuk (85,8%) oraz drobiu do 1873,6 tys. sztuk (92,7%). Wzrosło jedynie pogłowienie trzody chlewnej do 52,3 tys. sztuk (124%) oraz owiec i kóz do 46,1 tys. sztuk (109%).

W obwodzie realizuje się obecnie pięć projektów inwestycyjnych w zakresie



rozwoju hodowli trzody chlewnej (dwa w rejonie gurjewskim oraz po jednym w prawdinskim, zielonogradskim i bagrationowskim), które według ocen specjalistów, już wkrótce zdołają zaspokoić popyt na wieprzowinę.

Obwód zgłosił do Ministerstwa Rolnictwa FR 46 projektów do zakwalifikowania do pomocy finansowej państwa w ramach realizacji programu ogólnonarodowego w rolnictwie. Do tej pory akceptację centrali uzyskało dopiero 7 projektów. Dla dwóch z nich linie kredytowe otwarte zostały dopiero w roku bieżącym. Rząd obwodowy wystąpił do rządu federalnego z wnioskiem o to, by prawo selekcji projektów przekazano na szczebel regionalny, celem szybszego ich rozpatrywania.

Galina Biełogłazowa pisze w „RG” z 8 lutego, że „urzędnicy, składając sprawozdania z realizacji projektu narodowego „Rozwój kompleksu rolno-przemysłowego”, lubią operować liczbami – ile wzięto kredytów, ile zbudowano mieszkań na wsi. Przy tym starają się omijać ostre problemy bytu wiejskiego”. Upadku wielkiego, niegdyś silnego, przedsiębiorstwa rolnego „Kołos” w rejonie krasnoznamnienskim władze zapewne nawet nie zauważyłyby, gdyby nie wszędobylscy dziennikarze, którzy w telewizji lokalnej puścili audycję o krowim nieszczęściu. Na zakute w łańcuchy, głodne i niedojone łaciate nie sposób patrzeć spokojnie – pisze dziennikarka. Od początku zimy trzymane są dzięki skąpym zapasom siana. Na fermę, jak przestali płacić wynagrodzenie, nikt nie przychodzi. „Gdzieś na Zachodzie kierownictwo gospodarstwa za nieludzkie traktowanie zwierząt dawno już pociągnęliby do odpowiedzialności karnej – pisze Biełograzowa. – Dyrektor zaś „Kołosa” zgodnie z orzeczeniem sądu rejonowego został zdyskwalifikowany z innego powodu – za czteromiesięczne wstrzymanie wynagrodzenia dla pracowników”. Według naczelnika rejonowego urzędu ds. rolnictwa Nikołaja Raczok sytuacja w „Kołosie” jest patowa – długów tu nabierało się prawie na 4 mln rubli, roczny dochód ze sprzedaży produkcji rolnej wyniósł 3,3 mln rubli, straty – w tych samych granicach. Do inwestowania w takie gospodarstwo nie rwie się żaden inwestor z zewnątrz. Ratunkiem byłoby odroczenie spłaty długów przez największego kredytodawcę, ale ten nie spieszy się. Wszak upadek już się zaczął. Maszyny pilnie sprzedają za bezcen. Z fermy zniknęło 30 krow. Wkrótce dojdzie do rozbiórki obór na cegły – przewiduje dziennikarka „Rosyjskiej Gazety”.

Władze, zgodnie z prawem, nie mogą wtrącać się do spraw spółek akcyjnych, a taką formę własności posiada „Kołos”. Tym bardziej, że nie jest to jedyny nieszczęśnik, który nie sprostał doświadczeniom rynkowym. Władza stawia na przedsiębiorczych i dochodowych. Licząc na nich, opracowano regionalny program celowy rozwoju rolnictwa na najbliższe dziesięć lat. Zadania postawiono isticie napoleońskie: wydajność zbóż podnieść do 70-75 kwintali z hektara, ziemniaków – do 350 kwintali, rzepaku – 40-45 kwintali, itd. Są to wskaźniki dwu-, trzykrot-

nie, a nawet dziesięciokrotnie przewyższające te, które uzyskano w roku ubiegłym. Oczywiście jest też mowa o wielomiliardowych inwestycjach, tyle tylko, że cztery piąte z nich mają być pozyskane ze źródeł pozabudżetowych.

I Galina Biełogłazowa, i przewodniczący regionalnego związku agro-przemysłowców Anatolij Cemienko wyrażają obawę, że jeżeli padną gospodarstwa nieefektywne i ubogie, to padanie także „socjałka”. Na przykład, po upadku spółki akcyjnej „Kołos” bez pracy pozostało 570 mieszkańców w trzech miejscowościach. A tam, gdzie zbankrutowały takie spółki, dawne kołchozy, już domy są rozbierane, z dachów zdejmują dachówkę, żeby było za co wypić – pisze Cemienko. Mieszkańcy jeżdżą do miast pracować w tamtejszych supermarketach. Jeszcze trochę, a byli opiekunowie cieląt i mechanizatorzy nie staną do pracy na wsi, jeżeli nawet znajdą się nowi inwestorzy i zechcą odbudować upadłe gospodarstwa rolne. Dlatego, że w mieście znajdują pracę czystą i unormowaną – przewiduje właściciel gospodarstwa, który sam 2 i pół roku czekał na to, aż urzędnicy wyznaczą, które to budynki, urządzenia i grunty mają być jego własnością i zapłacił za nie 1,5 mln rubli. A bez własności gruntów, które bank może wziąć w zastaw, żadnego kredytu żaden rolnik nie dostanie. I tak koło się zamyka.

KP-P, nr 19 z 2 II; RG, nr 22 z 2 II, nr 26 z 8 II 2007.

### *„Turystów wyślą do strefy” – turystycznej*

Jedna z siedmiu stref turystycznych, które zgodnie z wolą rządu federalnego mają powstać w Rosji, umiejscowiona zostanie na rosyjskiej części Mierzei Kurońskiej. Chociaż na razie istnieje ona tylko na papierze, to już znalazła się w sferze zainteresowania różnych grup. Z jednej strony – ekolodzy, którzy twierdzą, że intensywne zagospodarowanie parku narodowego (obejmuje całą mierzeję) doprowadzi do nieuchronnego zniszczenia, z drugiej – przedsiębiorcy, którzy zadają jedno pytanie: kto i gdzie będzie rozpatrywać projekty inwestycyjne.

Tygodnik „Kaskad” opublikował w związku z tym wywiad z Mariną Drutman, naczelnikiem Oddziału Turystyki w obwodowym Ministerstwie Przemysłu i Turystyki. Specjalna strefa turystyczna na Mierzei Kurońskiej obliczona jest na 20 lat. W tym okresie inwestorzy mogą liczyć na określone ulgi. W odróżnieniu od rezydentów Szczególnej Strefy Ekonomicznej w Obwodzie Kaliningradzkim (obejmuje cały obwód) w strefie turystycznej do uzyskania ulg nie przewiduje się progu inwestycyjnego. To znaczy, że każda wielkość inwestycji kapitałowych, włożona w rozwój strefy turystycznej na mierzei, pozwoli przedsiębiorcy na otrzymanie ulgi w określonym czasie. Jeżeli chodzi o inwestycje prywatne, to w pierwszej kolejności mają być zbudowane hotele, szkoła szybowcowa, muzeum etnograficzne, to jest to, czego nie ma, jak sądzą kaliningradczycy, u sąsiadów – Litwinów.

Spodziewana jest federalna dotacja budżetowa w kwocie 1,5 mld rubli plus 300 mln rubli z budżetu obwodowego, które w pierwszej kolejności pójdą na przebudowę infrastruktury parku: na umocnienie brzegów, gazyfikację, budowę zespołu urządzeń energetycznych, przebudowę tras, budowę ścieżek rowerowych wzdłuż całej mierzei, urządzenie przystani jachtowych w miejscowościach Rybacziej i Zielenogradsk. Przy czym w Rybaczim ma być zbudowany graniczny punkt odpraw turystów przebywających drogą morską.

Na razie nie ma jeszcze planu generalnego rozwoju mierzei. Rząd obwodu wspólnie z samorządem lokalnym powinien już teraz opracować szczegółowy plan wszystkich ciekawych miejsc na mierzei i określić do kogo należą działki gruntów na terenie parku. Gdy to zostanie zrobione, Federalna Agencja ds. Turystyki FR zacznie rozpatrywać projekty.

Planuje się, że do 2010 roku Mierzeja Kurońska będzie mogła przyjmować do miliona turystów rocznie i przyniesie roczny dochód do budżetów wszystkich szczebli w kwocie do 1,25 mld rubli.

Z chwilą podjęcia decyzji o utworzeniu specjalnej strefy turystycznej w obwodzie odżyła dyskusja o konieczności intensyfikacji turystyki wodnej. Coraz liczniejsi kaliningradzcy, w tym także spośród wpływowych polityków regionalnych, dostrzegają zapóźnienia w tym zakresie w porównaniu z najbliższymi sąsiadami – Polską i Litwą.

Jelena Nagornych pisze w „Rosyjskiej Gazecie”, że chociaż od Kaliningradu do Fromborka jest tylko 40 mil morskich, 60 – do Gdańska i Gdyni, 180 – do Karlskrony, 400 – do Kilonii, to jednak mapa obwodu w świecie żeglarskim wygląda jak kompletnie biała plama. Według niej, dzisiaj na Jeziorach Mazurskich pływa 25 tysięcy żaglówek, a Polska dysponuje jedną z największych flot jachtowych w Europie, nie będąc, w istocie, bogatym krajem. Tymczasem w obwodzie nie zbiera się nawet setki żaglówek.

Zmienić to może tylko decyzja Moskwy, ponieważ cała żegluga w Rosji jest regulowana przepisami prawa federalnego, które zabraniają statkom zagranicznym wchodzenia na rosyjskie wody wewnętrzne. Na mierzei ma powstać specjalna strefa turystyczna, a granica wodna w zalewach Wiślanym i Kurońskim wciąż jest zamknięta na przysłowiową kłódkę, nie mówiąc już o możliwościach wchodzenia jachtów zagranicznych do wewnętrznych rzek i kanałów kaliningradzkich. O bezsensowności tej sytuacji piszą Jelena Nagornych w „Rosyjskiej Gazecie” i Jewgienija Szewczenko w tygodniku „Argumenty i Fakty–Kaliningrad”.

K-d, nr 5 z 6-12 II; RG, nr 25 z 7 II; A i F-K, nr 6 z 7-13 II 2007.

### ***Rozwój obwodu w specjalnym postanowieniu Rady Federacji***

Rada Federacji FR przyjęła specjalne postanowienie „O wsparciu państwowym rozwoju społeczno–gospodarczego Obwodu Kaliningradzkiego”. W dokumencie proponuje się rządowi federalnemu rozpatrzenie kilku zasadniczych problemów. Jest to rozwój obwodu w związku ze spodziewanym wstąpieniem Rosji do Światowej Organizacji Handlu, budowa odgałęzienia od Gazociągu Północnoeuropejskiego do Obwodu Kaliningradzkiego, a także cały blok spraw dotyczących wspierania wojskowych. Dokument ma charakter rekomendacji. Za jego przyjęciem głosowało 136 członków Rady, jeden był przeciw.

KPwK, nr 17 z 6 II; www.kaliningrad.rfn.ru z 13 II 2007.

### ***W Kaliningradzie zbudują elektrownię atomową***

W pierwszej dekadzie lutego na łamy prasy kaliningradzkiej ponownie powrócił temat ewentualnej budowy w obwodzie elektrowni atomowej. Przyczynił się do tego przedstawiciel kierownictwa Agencji Federalnej „Rosenergoatom”, który podczas spotkania z dziennikarzami w Moskwie nagłośnił ideę rozwoju energetyki atomowej w obwodzie, chociaż plany budowy w tym regionie elektrowni atomowej na razie nie znajdują potwierdzenia ani na federalnym, ani na regionalnym szczeblu.

Mimo to 7 lutego przed budynkiem rządu obwodowego w Kaliningradzie zaczęła dymić czerwonym gryzącym dymem komin „elektrowni atomowej” z wielkich płyt styropianowych, przyniesionych przez miejscowych „zielonych”. W gazetach kaliningradzkich pojawiły się nie potwierdzone informacje. Jedne mówiły o tym, że Ministerstwo Energetyki Atomowej FR planuje budowę w obwodzie elektrowni atomowej w okresie między latami 2020–2030. Inne sugerowały, że dla Kaliningradu przewidziana jest pływająca elektrownia atomowa.

Gazeta „Komsomolskaja Prawda–Kaliningrad” zamieściła na swoich łamach wypowiedzi gubernatora obwodu Gieorgija Boosa i deputowanego Dumy Obwodowej, ekologa Feliksa Aleksiejewa, które tu cytujemy w całości:

– Gieorgij Boos: – Najbardziej wskazanym dla nas na razie jest drugi blok energetyczny TEC-2. Ale tu jest niedostatek – droga energia i zależność od dostaw gazu do obwodu. Energetyka atomowa ma tańszą energię, przy pomocy której można będzie nie tylko całkowicie zaspokoić zapotrzebowanie Obwodu Kaliningradzkiego na energię elektryczną, ale i sprzedawać ja na eksport.

– Feliks Aleksiejew: – Realnych planów budowy elektrowni atomowej nie ma. Teraz rozpatrywane są tylko ewentualne warianty rozwiązywania problemu deficytu energii elektrycznej. To, że ten deficyt będzie, wątpliwości nie ma. I zamiast tego żeby wiewać, należy domagać się technologii rzeczywiście ekologicznie czystych, oszczędnych źródeł energii. Jeżeli takim źródłem będzie elek-

rownia atomowa, jeżeli będą wszelkie gwarancje bezpieczeństwa, to dlaczego by i nie”.

„Kaliningradzka Prawda” z 8 lutego poszła dalej i zadała dwunastu mieszkańcom obwodu jednakowe pytanie: „Czy obwodowi potrzebna jest elektrownia atomowa?” Tylko trzech z nich wypowiedziało się zdecydowanie na nie. Pozostali zgłaszali różne wymagania odnośnie bezpieczeństwa czy wręcz stawiali twarde warunki.

K-d, nr 5 z 6-12 II; KP w K, nr 18 z 7 II; RG, nr 25 z 7 II;  
KP, nr 23 z 8 II; www.kaliningradka.ru z 8 II 2007.

### ***W Jantarnym ceny zwyżkują***

Gdy tylko rozeszły się pogłoski o tym, że w miejscowości Jantarnyj, znanej do tej pory jedynie z wydobycia bursztynu i związanych z tym kłopotów, ma powstać do roku 2009 strefa gier hazardowych – na wybrzeżu już praktycznie całkowicie wszystko wykupiono. Wszystkie działki gruntów znajdują się w długookresowej dzierżawie i zabudowie. Proces ruszył: rozgraniczanie, strefowanie, a na rynku gruntów ceny podskoczyły trzykrotnie. Ar ziemi kosztuje ponad 3 tys. dolarów i według prognoz ceny będą rosły dalej w postępie geometrycznym. Znani są inwestorzy strategiczni w zakresie zabudowy części północnej i południowej miasteczka, jednym z nich jest „Moskommercbank”. Aktywnie zachowują się nie tylko moskwianie, ale i kaliningradczycy. I deklaratywnie – Niemcy.

Wiadomo jednak, że w strefie gier hazardowych pierwsze skrzypce przypadną wielkiemu kapitałowi. I pierwsza jaskółka już się pojawiła – kompania „Bekker-grupp”. Jej właściciel – prawnuk założyciela dzisiejszego Jantarnego, byłego Palmnicken, Ludwig Bekker gotów jest zainwestować wielkie pieniądze w rodzinne gniazdo. Pojawił się agenci nieruchomości. Mieszkańcy miasteczka nie spieszą się ze sprzedażą domów i gruntów, licząc na dalszy wzrost cen. Jeżeli jeszcze całkiem niedawno trzypokojowe mieszkanie z czasów radzieckich można było kupić za 10-20 tys. dolarów, to teraz nie kupi się za żadne pieniądze. Ludzie liczą jeszcze na większy skok cen. Generalnie jednak społeczność miejscowa podzieliła się na tych, którzy chcą przyszłej strefy gier, i na tych, którzy są temu całkowicie przeciwni.

www.kaliningrad.ru z 8 II 2007.

*Marco Franco: „Rozumiemy złożoność problemu ... Unia Europejska da pieniądze na przejścia graniczne, ale zniesie wizy bezpłatne do Litwy i Polski”*

Niżej publikujemy w całości wywiad przedstawiciela Komisji Europejskiej w Moskwie Marco Franco udzielony na początku lutego br. dziennikarzowi „Kaliningradzkiej Prawdy”:

„W tym roku upływa termin ważności porozumienia o partnerstwie i współpracy między Rosją i UE. Ten dokument był podpisany ponad dziesięć lat temu i poważnie zestarzał się. Przypuszczalnie w połowie maja FR i UE przyjmą nowe porozumienie. Czy będzie w nim wymieniony Obwód Kaliningradzki? Jakiej miejscie nasz region zajmuje w stosunkach między Rosją i UE? O tym sprawozdawca „Kaliningradzkiej Prawdy” Wadim Smirnow porozmawiał z szefem Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w FR Marco Franco.

– Panie Franco, jaki będzie ten nowy dokument, regulujący stosunki między Rosją i UE?

– M. Franco: – Zostanie on odnowiony i udoskonalony zgodnie z wymogami dzisiejszego czasu. Planuje się „wyczyszczenie” porozumienia, usuwając stamtąd przestarzałe elementy. Gdy ono było przyjmowane, Rosja znajdowała się w niełatwym okresie przejściowym – wówczas, na przykład, nawet mowy o wstąpieniu waszego kraju do WTO być nie mogło. W nowym dokumencie proponuje się odnotować te dziedziny współpracy, które są opisane w czterech wspólnych przestrzeniach między Rosją i UE – gospodarczej, przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i praworządności, bezpieczeństwa zewnętrznego oraz przestrzeni badań naukowych i oświaty. Nowe porozumienie będzie ogólne, kompleksowe. Ale jednocześnie pewne rzeczy nie będą rozpisane w szczegółach. W niektórych zasadniczych sprawach, być może, będą przyjęte odrębne porozumienia, na przykład w zakresie uproszczenia trybu wizowego, energetyki, handlu.

– Ponieważ Pan powiedział, że „detalizacja nie jest pożądana”, to Obwód Kaliningradzki w nowym porozumieniu wymieniany nie będzie?

– Marco Franco: – Trudno powiedzieć. Na razie nie widziałem tekstu nowego dokumentu. Ale, tak sędzę, wątpliwe jest, by w nim był specjalny rozdział poświęcony waszemu regionowi. Jednak mimo wszystko Obwód Kaliningradzki zajmuje szczególne miejsce w stosunkach Rosji i Unii Europejskiej siłą swojego unikalnego położenia geograficznego. Wasz region jest swego rodzaju biegunem przyciągania dla inwestycji z Europy. Obwód stanie się pomostem między Rosją i Unią Europejską, opierając się w tym także i na nowe porozumienie. Kalinin-

grad, jak i poprzednio, będzie mógł niewątpliwie korzystać z mechanizmów finansowych w ramach programów współpracy przygranicznej dla rozwoju swojej infrastruktury, poprawy sytuacji ekologicznej w regionie. W tym celu istnieją i inne programy – na przykład „Wymiar Północny”.

– Wspomniał Pan o współpracy przygranicznej. Niedawno UE i Federalna Służba Celna Rosji podpisały memorandum o budowie nowoczesnego przejścia granicznego „Mamonowo–2–Grzechotki”. Czy Unia Europejska planuje także w przyszłości wspierać kaliningradzkie przejścia graniczne?

– Marco Franco: – Owszem, mamy takie plany. Przypomnę, że UE już przeznaczyła 2 miliony euro na modernizację punktu przejścia w Bagrationowsku, 8 – na przejście graniczne „Czernyszewskoje”, na wspomniane przez Pana Mamonowo – 13. I jeszcze 10 milionów euro pójdą na przejście w Sowietsku. Nowoczesne punkty przejścia ułatwią przekroczenie granic, co jest bardzo ważne. Ale to nie wszystko. Wszedł w życie nowy program współpracy przygranicznej w ramach polityki sąsiedztwa UE. Na rozwój regionów Polski, Litwy i na Obwód Kaliningradzki łącznie będzie przyznanych około 130 milionów euro.

– Już wiadomo, do jakiej kwoty może pretendować nasz region?

– Marco Franco: – Zapotrzebowań na pakiety „narodowe” na razie nie ma, one jeszcze nie są opracowane. Dlatego nie wiadomo kto ile otrzyma. Zapotrzebowania na finansowanie powinny zgłaszać lokalne organy władzy, i na ile jest mi wiadomo, one już zaczęły to robić.

– Proponuję powrócić do sprawy porozumienia między Rosją i UE. Niektórzy eksperci przypuszczają, że, jak tylko będzie przyjęty nowy dokument, dla mieszkańców Obwodu Kaliningradzkiego wizy do Litwy i Polski staną się płatne...

– Marco Franco: – Nie, problem wizowy z tym sztywno nie jest związany. Umowę o uproszczeniu trybu wizowego między Rosją i UE zawarliśmy znacznie wcześniej [25 maja 2006 r. w Soczi]. Co prawda, na razie jeszcze ona nie weszła w życie. Problem wizowy, zauważę, występuje jako oddzielny blok w naszych stosunkach. Co zaś dotyczy płatności za wizę, to w najbliższym czasie koszt wizy szengenkiej, jak oczekuje się, wzrośnie do sześćdziesięciu euro. Jednak dla obywateli Rosji zgodnie z umową o uproszczeniu trybu wizowego on pozostanie na obecnym poziomie – trzydzieści pięć euro za wizę. Mieszkańcy Obwodu Kaliningradzkiego wizę, na przykład do Litwy, otrzymują bezpłatnie. Ale gdy ta republika wstąpi do Schengen, to wówczas kaliningradzcy, jak i wszyscy Rosjanie, będą płacić po trzydzieści pięć euro. Za to taka wiza da możliwość swobodnego przemieszczania się po całej Europie, a nie tylko po Litwie. Rozumiemy całą złożoność zniesienia wiz bezpłatnych dla kaliningradczyków. I staramy się znaleźć rozwiązanie tego problemu.



– To znaczy, że do czasu wejścia Litwy i Polski do Schengen opłata za ich wizy pobierana nie będzie?

– Marco Franco: – Tak, właśnie tak. Dodam, że na systemie tranzytu kaliningradzkiego to nie odbije się w żaden sposób. Tu wszystko funkcjonuje normalnie i zmian być nie powinno. Oddzielnie jest przygotowywana sprawa odnośnie mieszkańców terenów przygranicznych – być może złagodzenia wizowe będą przyznane dla tych, którzy mieszkają w trzydziestokilometrowej strefie od granicy i często ją przekraczają.

– Może lepiej by było tę strefę rozszerzyć do pięćdziesięciu? Wówczas prawie cały obwód można by uznać za przygraniczny – on u nas niewielki...

– Marco Franco: – Powtórzę – rozumiemy złożoność sytuacji i szukamy dróg jej rozwiązywania.

– Ostatnie pytanie nie jest bezpośrednio związane z tematem naszej rozmowy, ale ono niepokoi wielu kaliningradczyków. Czy uznaje Pan za celowe rozmieszczenie elementów amerykańskiego systemu obrony przeciwrakietowej [ros. PRO] na bliskich od Rosji terytoriach – na przykład w Czechach i Polsce, wchodzących do UE? Czy nie spowoduje to narastania sił wojskowych w Obwodzie Kaliningradzkim?

– Marco Franco: – Nie sędzę, że powinienem w jakikolwiek sposób dawać komentarz w tej sprawie. Bazy wojskowe – to nie jest kompetencja Komisji Europejskiej. I żadnego oficjalnego stanowiska w tej sprawie nie wypracowujemy. Jesteśmy w pełni zadowoleni z tego, że możemy skupić się na rozwoju współpracy przygranicznej”.

KP, nr 22 z 7 II; [www.kaliningradka.ru](http://www.kaliningradka.ru) z 7 II;  
[www.kaliningrad.ru](http://www.kaliningrad.ru) z 7 II; [www.top.rbc.ru](http://www.top.rbc.ru) z 7 II 2007.

### ***Wywiad szefa Przedstawicielstwa MSZ FR Siegieja Biezbierieżewa***

Następnego dnia po opublikowaniu wywiadu z przedstawicielem Komisji Europejskiej „Kaliningradzka Prawda” opublikowała wywiad Wadima Smirnowa z szefem Przedstawicielstwa MSZ FR w Kaliningradzie Siegiejem Biezbierieżewem z tytułowany „*Nie całkiem sprzyjające konsekwencje*”. Przedstawiamy najciekawsze fragmenty tego wywiadu.

– W. Smirnow: – Wspomniał Pan o decyzji protokolarnej rządu federalnego [z 18 stycznia br. w sprawie perspektyw rozwoju społeczno-gospodarczego Obwodu Kaliningradzkiego]. Czy MSZ Rosji jest tam wymienione?

– S. Biezbierieżew: Tak. Należy rozwiązać konkretne zadania, dotyczące przygotowania do podpisania umów odnośnie żeglugi po zalewach Kurońskim i Kaliningradzkim (Wiślany). Oddzielny blok to osiągnięcie porozumień z naszymi europejskimi partnerami w sprawach wizowych, powstających w kontekście roz-

szerzenia strefy z Schengen. Prócz tego, uczestniczymy w procesie harmonizacji prac przejść granicznych na polskim i litewskim odcinkach granicy państwowej.

– W. Smirnow: – Z tego co Pan wymienił najbardziej aktualny problem – to Schengen. Czego kaliningradczycy mogą oczekiwać z powodu przyszłego wstąpienia do strefy z Schengen Litwy i Polski? I kiedy to nastąpi?

– S. Biezbierieżjew: – Jak się oczekuje, przepisy szengenkie w odniesieniu do Litwy i Polski zaczną obowiązywać nie wcześniej niż w grudniu 2007 roku. Jak najwidoczniej, bliżej jesieni bieżącego roku należy oczekiwać także wejścia w życie umowy między Rosją i Unią Europejską o złagodzeniu procedur wizowych. Ona była podpisana, przypomnę, w Soczi w maju 2006 roku. To będą ważne kroki na drodze do zbudowania przestrzeni bezwizowej między Rosją i UE, ale z pewnymi nie całkiem sprzyjającymi mieszkańcom regionu konsekwencjami. Związane one są przede wszystkim z wniesieniem zmian do obowiązującego trybu wydawania kaliningradczykom ulgowych bezpłatnych wiz litewskich i polskich. Teraz trwają konsultacje między ministerstwami spraw zagranicznych, szukamy możliwych do przyjęcia wariantów zminimalizowania nieuniknionych niewygód.

– W. Smirnow: – Sądząc ze wszystkiego, pozytywnego dla kaliningradczyków rozwiązania znaleźć nie uda się...

– S. Biezbierieżjew: – Podkreślę, że tryb tranzytu kaliningradzkiego przez terytorium Litwy na podstawie uproszczonych dokumentów przejazdowych jednoznacznie zostanie utrzymany. Do pozytywów można zaliczyć zwiększające się możliwości kaliningradczyków w zakresie uzyskania wiz szengenkich. Już teraz można je otrzymać w Konsulacie Generalnym Szwecji. Liczymy na to, że w najbliższych miesiącach takie wizy zaczną wydawać także Konsulat Generalny RFN.

– W. Smirnow: – Nawiasem mówiąc, o RFN. Po prezentacji naszego regionu w stolicy Niemiec omawiano ideę otwarcia przedstawicielstwa kaliningradzkiego w Berlinie. Czy to jest realne?

– S. Biezbierieżjew: – Ustawodawstwo rosyjskie taką praktykę, w zasadzie, w pełni dopuszcza. W chwili obecnej dwadzieścia pięć regionów rosyjskich ma osiemdziesięciu przedstawicieli (dwunastu spośród nich pracuje w składzie przedstawicielstw handlowych). Ambasady i konsulaty generalne Rosji udzielają im wszelkiej pomocy. Inną rzeczą jest, że sprawy finansowania w tym przypadku rozstrzygane są na szczeblu delegującego podmiotu Federacji. Obwód Kaliningradzki, nawiasem mówiąc, ma swoich przedstawicieli w Mińsku i Olsztynie [Przedstawicielstwo obwodu w Wilnie zostało zlikwidowane z chwilą zajęcia jego budynków przez komornika po uprawomocnieniu się orzeczeń sądów arbitrażowych w sprawie tak zwanego kredytu Dresdner Bank].

– W. Smirnow: – W regionie teraz znajduje się delegacja deputowanych

z Kijowa. W związku z tym aktywnie zaczęto mówić o pojawieniu się w Kaliningradzie konsula honorowego Ukrainy. Czy to prawda? I czy można oczekiwać w najbliższej perspektywie pojawienia się misji dyplomatycznych innych państw w uzupełnieniu do już istniejących?

– S. Biezbierieżew: Owszem, mamy podstawy do tego, by liczyć na pozytywne wyniki konsultacji w sprawie kandydatury konsula honorowego Ukrainy. Teraz w Kaliningradzie funkcjonuje siedem zagranicznych placówek konsularnych, a także pięciu konsulów honorowych. Witamy pojawienie się w ich składzie przedstawicieli Armenii i Włoch. Mam nadzieję, że nowy impuls do rozwoju stosunków międzynarodowych przydany zostanie z chwilą rozpoczęcia pracy w Kaliningradzie Biura Informacyjnego Rady Ministrów Państw Północnych. Jest całkiem możliwe, że na „polu” międzynarodowym mogą zajść zmiany, ale mówić o tym konkretnie na razie jest jeszcze za wcześnie.

KP, nr 23 z 8 II; www.kaliningradka.ru z 8 II 2007.

### ***Wizyta delegacji łotewskiej Lipawy oraz utworzenie kancelarii konsularnej Ambasady Republiki Łotwy***

1 lutego do Kaliningradu po raz pierwszy od czasu rozpadu Związku Radzieckiego przybyła delegacja z łotewskiego miasta Lipawa (Liepāi) z przewodniczącym Rady Miejskiej Uldisem Sesksem. Towarzyszył jej konsul generalny FR w Lipawie Jurij Kotielnikow.

W czasie spotkania z merem Kaliningradu Jurijem Sawienką omawiano zagadnienia współpracy dwóch miast. W składzie delegacji łotewskiej byli deputowani, szefowie oddziału Łotewskiej Izby Handlowo-Przemysłowej i przedstawiciele elity biznesowej. Według ocen specjalistów z Wydziału ds. Stosunków Międzynarodowych Merostwa Kaliningradu, dzisiejsze współdziałanie gospodarcze między obydwoma miastami jest nieznaczne. Głównie jest to eksport surowców z Kaliningradu i import gotowej produkcji z Łotwy. Ale Lipawa i Kaliningrad mają wiele wspólnego, dlatego zamierzają podpisać umowę o współpracy handlowo-gospodarczej, naukowo-technicznej i kulturalnej.

15 lutego do Kaliningradu przybyła kolejna delegacja łotewska w związku z uroczystym otwarciem w tym mieście Kancelarii Oddziału Konsularnego Ambasady Łotwy w FR. W składzie licznej delegacji rządowej, której przewodniczył sekretarz stanu w MSZ Łotwy Normanis Penke, byli także przedstawiciele liczących się kompanii biznesowych. Gubernator Gieorgij Boos, przyjmując gości łotewskich, podniósł fakt znaczącego tempa wzrostu gospodarki kaliningradzkiej, zwiększenia realnych dochodów ludności i stworzenia sprzyjających warunków do rozwoju biznesu, w tym także w ramach funkcjonowania Szczególnej Strefy Ekonomicznej. W charakterze głównych parametrów wymienił on zdrową konku-

rencję, czytelne zasady „gry” i przejrzystość działalności władz. Kontynuując ten temat w wywiadzie dla Łotewskiej Telewizji Publicznej, Georgij Boos powiedział: „Dzisiaj Obwód Kaliningradzki – to absolutnie otwarty region. Staramy się, żeby wpływy władzy na biznes były jak tylko można najmniejsze, procedury realizacji projektów inwestycyjnych – zrozumiałe i proste, a cały system – całkowicie transparentny”.

Przybyli do Kaliningradu biznesmeni łotewscy spotkali się następnie z kolegami kaliningradzkimi i odwiedzili kilka czołowych przedsiębiorstw przemysłowych, w tym zakład SA „Lesobaft”.

RG, nr 20 z 1 II; KP-P, nr 19 z 2 II, nr 29 z 16 II;  
www.kaliningrad-online.ru z 15 II; www.kaliningrad.ru z 16 II 2007.

### ***Prezentacja Kaliningradu w Cannes***

W latach ubiegłych na targach w Cannes brali udział projektanci z Moskwy, Sankt Petersburga, i Kraju Krasnodarskiego Rosji. Kaliningrad będzie na niej po raz pierwszy. Aleksandr Baszyn, główny architekt Kaliningradu, będzie szukać we Francji inwestorów. Ekspozycja Obwodu Kaliningradzkiego (w ramach prezentacji rosyjskiej) na 18. Międzynarodowej Wystawie Projektów Inwestycyjnych „MIPIM-2007” w Cannes w dniach 13–16 marca br. zajmie 150 m<sup>2</sup>. Baszyn pokaże obiekty, które planuje zbudować w centrum miasta w najbliższych 3–4 latach. Są to wysokościowce na linii –plac Wasilewskiego, aleje Moskiewska i Gwardiejska, a także odbudowa ośrodka historyczno-kulturalnego ze zniszczonym w latach 60. ubiegłego wieku Zamkiem Królewskim (tylko ten projekt opiewa na kwotę około 100 mln rubli). Prócz tego budowa ośrodka biznesowego „Kaliningrad–City” z hotelem typu „Hilton”. Najpierw chciano budować „Scheraton”, ale dosłownie kilka dni temu jedna wielka kompania moskiewska zechciała inwestować w projekt pod warunkiem, że zbudują „Hilton”. Obok hotelu wyrosną drapacze chmur – ośrodki administracyjno-handlowe i rozrywkowe. Każdemu projektowi architektonicznemu na wystawie w Cannes towarzyszyć będzie biznesplan. Gazety kaliningradzkie prezentują makietę niektórych obiektów z planu architekta miejskiego.

KP-P, nr 19 z 2 II; KP w K, nr 15 z 2 II, nr 17 z 6 II;  
SK, nr 6 z 7-13 II 2007.

### ***Sonda w sprawie przyszłości Kaliningradu***

Państwowa Kompania Radiowo-Telewizyjna „Kaliningrad” przedstawiła dane z badania socjologicznego przeprowadzonego przez kaliningradzką służbę socjologiczną w drugiej połowie lutego („Do Unii Europejskiej chcą nie wszyscy”). Mieszkańców zapytano, czy Obwód Kaliningradzki powinien stać się częścią Unii

Europejskiej. Za ledwie 8,5% respondentów na pytanie socjologów odpowiedziało twierdząco. Jeszcze 46,3% wybrało odpowiedź „obwód powinien stać się częścią Unii Europejskiej, pozostając terytorium rosyjskim”. Nieco mniej –41,6% wolało wariant „powinien pozostać tylko częścią Rosji”.

KP w K, nr 28 z 27 II 2007.

## Kaliningrad Niemcy

---

### *Konsul generalny RFN: „Przepisów specjalnych dla Obwodu Kaliningradzkiego w UE nie będzie”*

„Przepisów specjalnych dla Obwodu Kaliningradzkiego w UE nie będzie. Poinformował o tym 2 lutego korespondenta AI „Regnum” konsul generalny RFN w Kaliningradzie Guido Herz w przededniu imprezy w Niemiecko-Rosyjskim Domu, poświęconej przewodniczeniu Niemiec w Radzie Unii Europejskiej. Dyplomata uściślił, że pod pojęciem „przepisy specjalne” rozumie specjalne przepisy-wyjątki w dziedzinie trybu wizowego lub gospodarki, które będą obowiązywać tylko dla Kaliningradu, ale nie dla „wielkiej Rosji”.

«Przypuśćmy, że Niemcy i Polska zaczną mówić, że chcemy dla Obwodu Kaliningradzkiego, który odgrywa dla nas określoną rolę, przepisów specjalnych; wówczas, moim zdaniem, mogą włączyć się także Rumuni, którzy powiedzą, że chcą przepisów specjalnych dla Mołdawii, a następnie Hiszpanie powiedzą, że chcą przepisów specjalnych dla Maroka, i tak dalej» – powiedział Guido Herz.

Mówiąc o dacie rozpoczęcia wydawania wiz szengenських dla mieszkańców Obwodu Kaliningradzkiego przez konsulát niemiecki, dyplomata oświadczył, że orientacyjnie wydawanie wiz rozpocznie się na początku kwietnia. Według jego słów, w chwili obecnej dobiega końca remont w budynku, w którym odbywać się będzie wydawanie wiz. «Ale nie wiem, kiedy dokładnie zamontują ostatnie gniazdko i ostatni komputer i czy zaczną po tym komputer działać» – podsumował Guido Herz”.

Pod koniec lutego problem wydawania wiz w Kaliningradzie poruszyli w czasie spotkania w Berlinie ministrowie spraw zagranicznych Rosji Siergiej Ławrow i Niemiec Frank Walter Steinmeier. Do tej pory wizy niemieckie wydaje kaliningradczykom Wydział Konsularny RFN w Moskwie, zaś konsul generalny w Kaliningradzie jedynie pośredniczy w tym.

www.regnum.ru z 2 II; KP, nr 20 z 3 II;

www.kaliningradka.ru z 5 II; KP w K, nr 28 z 27 II 2007.

### **Wywiad konsula Guido Herza**

Konsul generalny RFN w Kaliningradzie Guido Herz jest absolwentem Wydziału Medycznego Uniwersytetu w Heidelbergu. Zanim został dyplomata, pracował jako chirurg, co znalazło wyraz w tytule wywiadu – „*Chirurg stosunków międzynarodowych. Konsul generalny RFN w Kaliningradzie przeznaczona ekskluzywnie miejsce specjalne w rozwoju stosunków rosyjsko-niemieckich*”. 1 lutego dyplomata niemiecki spotkał się w redakcji tygodnika „Kaskad” z dziennikarzami tego prywatnego holdingu medialnego. Pierwsze pytanie dotyczyło, oczywiście, terminu rozpoczęcia wydawania wiz przez konsulát niemiecki. W odpowiedzi dziennikarze usłyszeli: „Teraz w domu, gdzie znajduje się oddział wizowy, trwają prace budowlane, i już wyraźnie widać, jak szybko zmienia się budynek. **Sadzę, że oddział zostanie otwarty w marcu, najpóźniej – na początku kwietnia.** Chcę podkreślić, że strona rosyjska nie ociągała się z rozstrzygnięciem problemów związanych z otwarciem konsulatu, lecz odwrotnie, pomagała nam. Co zaś dotyczy wiz, to planujemy rozpoczęcie ich wydawania **od stycznia następnego roku.** Dla wszystkich krajów minimalna opłata wizowa wynosi 60 euro, ale dla Rosji utrzymano poprzednią – 35 euro. To dlatego, że w roku ubiegłym między FR i UE zawarto porozumienie o złagodzeniu trybu wizowego. Kaliningradzcy będą otrzymywać wizy na wspólnych dla całej Rosji warunkach”.

Konsul odpowiedział także na pytanie dotyczące zagadnień, będących w sferze zainteresowania konsulatu: „Zakres współpracy między Kaliningradem i Niemcami jest dosyć szeroki. Taki stan ukształtował się historycznie. Między nami istnieją rozwinięte związki gospodarcze, stosunki kulturalne. Ten ostatni kierunek całkiem pomyślnie prowadzi Niemiecko-Rosyjski Dom, który stał się bazą do przeprowadzenia różnorodnych przedsięwzięć dwóch kultur. Według mojego głębokiego przekonania, naszym głównym zadaniem jest wywołanie obiektywnego widzenia sytuacji politycznej i gospodarczej w Kaliningradzie, czym jest bardzo zainteresowana strona niemiecka. Niezbędne jest także kształtowanie wizerunku naszego kraju w Kaliningradzie, prezentacja różnorodnych projektów i planów Niemiec w odniesieniu do tego terytorium. Tu nie powinno być dwuznaczności. Niezbędna jest całkowita jasność w stosunkach. Prócz tego, konsulát realizuje szereg funkcji dodatkowych: pomoc w rozwiązywaniu problemów, z którymi stykają się nasi rodacy, wsparcie informacyjne”.

O znaczeniu Kaliningradu w stosunkach dwóch krajów Guido Herz powiedział: „Przed przybyciem do Kaliningradu miałem wrażenie, że jest to biedny, wymagający pomocy, słabo rozwinięty obwód. Ale w ostatnich latach miasto wyraźnie przeobraziło się. I teraz, gdy przyjeżdżam do Ojczyzny i opowiadam o Obwodzie Kaliningradzkim, wielu moich rodaków dziwi się, dowiadując się, że sytuacja zmieniła się. Moja pierwsza znajomość z Rosją miała miejsce w sierpniu

1998 roku w Sankt Petersburgu [...]. Na dobre rosyjską duszę poznałem dopiero w Kaliningradzie. Bez względu na przeszłość niemiecką, jest to głęboko rosyjskie miasto. Jest tu nalot prowincjonalności: wielu ludzi łączy bliska znajomość, znają się nawzajem. Ale szacunek dla Zachodu jest o wiele większy, niż w innych regionach Rosji. Chce się podkreślić, że dzięki korzystnemu położeniu geograficznemu region stał się ogniwem łączącym między Europą i Rosją i może być przyczynkiem do kształtowania efektywnej współpracy, w tym także między Rosją i Niemcami. Łączą nas korzenie historyczne, dlatego w pewnym stopniu jesteśmy związani ze sobą”.

Na pytanie o celowość odbudowy w Kaliningradzie Zamku Królewskiego i o to, czy Niemcy pomogą w tej niełatwej sprawie, konsul Herz udzielił raczej wymijającej odpowiedzi: „Sprawa jest trudna i wymaga szczegółowego dopracowania. W Niemczech zetknęliśmy się z podobnym problemem. W opłakanym stanie znajdują się dwa zamki: w Berlinie i Poczdamie. Na razie sytuacja w żaden sposób nie może się rozstrzygnąć. Cała rzecz w tym, że odbudowując budynki w kształcie pierwotnym, ujrzymy, iż one nie wpisują się do współczesnej architektury. Właśnie dlatego projekt odbudowy Zamku Królewskiego w Kaliningradzie wymaga bardziej szczegółowego dopracowania”.

K-d, nr 5 z 6-12 II 2007.

### ***Dar strażaków niemieckich***

W prezencie od kolegów niemieckich z Hamburga strażacy kaliningradzcy otrzymali trzy Mercedesy. Wyprodukowane w latach osiemdziesiątych wozy gaśnicze z silnikiem spalinowym są w dobrym stanie. Od rosyjskich „ZiŁów” różnią się nie tylko większym komfortem, ale i bardziej efektywnym systemem poboru wody i ekonomicznością. Samochody dostarczyła delegacja strażaków hamburskich, której przewodził oberbranddyrektor (pułkownik) Klaus Maurer.

RG, nr 25 z 7 II 2007.

### ***Rosjanka z Niemiec chce wrócić do Kaliningradu***

Do redakcji tygodnika „Strana Kaliningrad” zwróciła się matka siedmiorga dzieci Jelena Panina, która od 14 lat mieszka w Niemczech i teraz chce powrócić do Ojczyzny w ramach programu dobrowolnego przesiedlenia. Jedna z gazet kaliningradzkich, opisując tę historię, opatrzyła ją górnolotnym tytułem – „*Niemcy pakują walizki. Czterdzieści rodzin z Niemiec marzy o przeprowadzce do Kaliningradu*”. W swoim liście Panina opisała historię nieudanego małżeństwa z Niemcem, z którym wyemigrowała przed laty z Sankt Petersburga. Po rozwodzie z nim wyszła powtórnie za mąż za Ormianina i teraz razem z nim i dziećmi chce wrócić do Rosji. Ma obywatelstwo rosyjskie, na niemieckie nie zdecydowała się, a mimo



to do tej pory miała trudności z uzyskaniem zgody na powrót. Panina zna jeszcze około czterdziestu rodzin rosyjskich, które chcą wrócić do Rosji i do tej pory miały z tym trudności. Liczą na to, że teraz pomoże im w tym program przesiedleńczy.

SK, nr 8 z 21-27 II 2007.

## **Kaliningrad – Polska**

---

### ***Międzynarodowe trasy i korytarze przez Polskę***

Anna Martowa zaprezentowała „*Polską szansę rozwoju*” poprzez rozwój międzynarodowych tras transportowych. „Przez Polskę przechodzą trzy trasy uznane za strategiczne w zakresie stworzenia systemu wodnych komunikacji transportowych w Europie. Jedna z nich, łącząca Antwerpię, Berlin, Kaliningrad i Kłajpedę, przechodzi przez Zalew Wiślany (Kaliningradzki), to jest także przez port morski w Elblągu. Odcinek elbląski jest dosyć wdzięczny z punktu widzenia turystyki. Powierzchnię Zalewu Wislanego można porównać z Wielkimi Jeziorami Mazurskimi, a Kanał Elbląski i jego mechanizm do podnoszenia statków posiada unikalne znaczenie w skali światowej.

Na terytorium województwa warmińsko-mazurskiego powinno być realizowanych pięć projektów: budowa przystani dla statków żaglowych w Braniewie; pomostu dla żaglówek w ujściu rzeki Nowa Pasłęka – w miejscu jej wpadania do Zalewu Wiślanego; modernizacja portu dla statków żaglowych w Elblągu; modernizacja portu we Fromborku; budowa pomostu dla przeprawy promowej w Tolkmicku. Projekt elbląski przewiduje doskonalenie bazy żaglowej i remont hotelu „Wodnik”. Koszt zespołu robót wyniesie 5 mln złotych, z których 4 mln przeznaczają Unia Europejska, a pozostałe będą wypłacone z kasy miejskiej.”

KPwK, nr 117 z 6 II 2007.

### ***Kolejne polskie dyktando w Kaliningradzie***

Na 21 lutego br. w Rosyjskim Uniwersytecie Państwowym im. I. Kanta w Kaliningradzie zaplanowano konkurs ze znajomości języka polskiego – „Dyktando 2007”, w którym może wziąć udział każdy chętny. Konkurs odbywa się przy wsparciu Konsulatu Generalnego RP w Kaliningradzie. W tym roku odbędzie się w nowym formacie. Dla uczestników wystąpi polski bard Antoni Muracki. Zgodnie z kilkuletnią tradycją konkurs przeprowadzi profesor Uniwersytetu Gdańskiego dr hab. Tadeusz Palmowski. Laureaci „Dyktanda 2007” otrzymają nagrody Filharmonii Gdańskiej, słodkie upominki i książki w języku polskim.

www.balticpl.ru z 15 II; www.kaliningrad.ru z 15 II 2007.

### ***Przygotowania do 8. posiedzenia Rady ds. Współpracy i prezentacji Obwodu Kaliningradzkiego w Warszawie***

W ostatnim czasie, zadaniem analityków, w rosyjsko-polskich stosunkach wzajemnych z różnych powodów nastąpiło pewne ochłodzenie – zauważa Władimir Sazonow w „KP”, dodając jednocześnie, że dla obwodu, dążącego do rozwoju stosunków partnerskich z sąsiednimi terytoriami przygranicznymi, jest to w najwyższym stopniu niepożądane („Przez mgłę, nie znając języka. Jeżeli szczerze chce się pomóc sobie nawzajem, to nic temu nie przeszkodzi”). Dziennikarz przypomniał, że na miesiąc kwiecień zaplanowano szeroko zakrojoną prezentację obwodu w Warszawie, w czasie której odbędzie się ósme już posiedzenie Rosyjsko-Polskiej Rady ds. Współpracy Obwodu Kaliningradzkiego z Województwami Rzeczypospolitej Polskiej. Przygotowania do prezentacji obwodu i posiedzenia rady rozpoczęły się już w styczniu. Z uwagi na liczne zmiany w składzie rady i jej komisji problemowych, tak ze strony kaliningradzkiej, jak i polskiej, wymagają one dużego wysiłku organizacyjnego – uważa przedstawiciel obwodu w Polsce Jurij Rożkow-Jurjewskij.

Przy okazji dziennikarz dowiedział się o tym, jak praktycznie układa się współpraca kaliningradzko-polska w sytuacjach, które śmiało można nazwać nadzwyczajnymi. A taka właśnie sytuacja wydarzyła się w połowie lutego i dotknęła dwóch Szwedów, udających się pilnie drogą lotniczą do Kaliningradu przez Warszawę. Ulof Gorg, kapitan statku stojącego w porcie kaliningradzkim, i Rolf Karlson, odpowiedzialny za realizację jednego z projektów UE realizowanych w Kaliningradzie, z powodu mgły nie mogli wylecieć samolotem z Warszawy do Kaliningradu. Po pomoc Szwedzi zwrócili się do Polaków, którzy z kolei połączyli się telefonicznie z Jurijem Rożkowem-Jurjewskim w Kaliningradzie. Wszystko to działo się na godzinę przed zakończeniem dnia pracy. Dzięki dobrej woli pracowników Urzędu Marszałkowskiego w Gdańsku, Jurija Rożkova-Jurjewskiego i jego znajomych z jednej z kaliningradzkich firm turystycznych udało się pomóc Szwedom w ten sposób, że najpierw dolecieli oni samolotem z Warszawy do Gdańska, skąd następnie zabrał ich samochód specjalnie wysłany z Kaliningradu. „Most telefoniczny” między Gdańskiem i Kaliningradem trwał do późnych godzin wieczornych. Szwedzi zdążyli do Kaliningradu na czas, porozumiewając się z kierowcą wysłanego po nich pojazdu na migi – on bowiem nie znał ani języka szwedzkiego, ani angielskiego, a oni – rosyjskiego. Okazało się, że w sytuacjach trudnych wystarcza dobra wola wszystkich stron.

Dzięki dobrej woli w marcu być może nawiązana zostanie bezpośrednia komunikacja pocztowa między obwodem i Polską. Do tej pory, na przykład, list z Bagrationowska do Bartoszyca wędrował co najmniej dwa tygodnie przez Kaliningrad–Moskwę–Warszawę i Olsztyn. By to zmienić, należało uzyskać zgodę

rządu federalnego, MSZ, Federalnej Służby Celnej i władz polskich. Przedstawiciel obwodu w Polsce jest przekonany, że ten problem da się wreszcie rozwiązać, ponieważ całkiem już nierozwiązywalnych problemów nie ma. Nawet gęsta mgła nie stanowi przeszkody nie do pokonania, gdy tylko jest dobra wola.

KP, nr 31 z 20 II 2007.

### ***Spotkanie współprzewodniczących Rosyjsko-Polskiej Rady ds. Współpracy***

Kaliningradzkie środki masowej informacji zapowiedziały na 21 lutego spotkanie w Kaliningradzie współprzewodniczących Rosyjsko-Polskiej Rady ds. Współpracy Obwodu Kaliningradzkiego FR z Województwami RP. W spotkaniu wezmą udział Michaił Pluchin, minister w rządzie Obwodu Kaliningradzkiego, i Wiesław Tarka, wiceminister spraw wewnętrznych i administracji w rządzie RP. Zaplanowano omówienie zagadnień bieżącej i perspektywicznej działalności Rady, a także rozpatrzenie wyników pracy w 2006 roku i na początku 2007 roku.

Od początku br. odbyły się posiedzenia czterech wspólnych komisji Rady ds. przejść granicznych, samorządu terytorialnego, transportu, żeglugi i łączności, a także komisji ds. ochrony i ratowania ludności w sytuacjach nadzwyczajnych.

Służba prasowa rządu obwodowego informuje, że partnerzy polscy zobowiązali się do przygotowania odpowiedniej noty dla strony rosyjskiej o możliwości ruchu autobusów krajów trzecich przez przejście graniczne „Gusiew–Gołdap”. Komisja ds. Samorządu Terytorialnego zorganizuje staż pracowników samorządowych obwodu w organach samorządu lokalnego województw polskich. Transportowcy pracują nad zakończeniem procesu rokowań w sprawie żeglugi w Zalewie Wiślanym (Kaliningradzkim), nad rozwojem przewozów ciężarowych i pasażerskich między portami Obwodu Kaliningradzkiego i Polski, a także otwarcia nowych tras kolejowych.

Do planu pracy Komisji ds. Ochrony i Ratowania Ludności w Sytuacjach Nadzwyczajnych włączono przedsięwzięcia w zakresie podnoszenia kwalifikacji rosyjskich i polskich kynologów, a także w zakresie współdziałania w zapobieganiu pożarom transgranicznym.

Współprzewodniczący Rady omówią w toku spotkania przebieg przygotowań do kolejnego posiedzenia Rady, zaplanowanego na kwiecień 2007 roku w ramach Dnia Obwodu Kaliningradzkiego w Polsce.

[www.gov.kaliningrad.ru](http://www.gov.kaliningrad.ru) z 20 II; RG, nr 37 z 21 II 2007.

### ***Spotkanie w ramach projektów Euroregionu „Bałtyk”***

Irina Klimowicz informuje w „KP” o tym, że pracownicy sfery kultury i sztuki Obwodu Kaliningradzkiego, Warmii i Mazur oraz Pomorza spotkali się w drugiej dekadzie lutego w Szkole Muzycznej dla Dzieci i Młodzieży im. Gliera

w Kaliningradzie, by podyskutować na temat „Kształcenie artystyczne – problemy i sukcesy”. Spotkanie poprzedzone zostało koncertem solistów i zespołów Szkoły im. Giera.

Uczestnicy spotkania dzielili się doświadczeniami. Dyskusja odbyła się w ramach projektu międzynarodowego „Kultura i sztuka”, realizowanego przez polskich uczestników Euroregionu „Bałtyk”, Kaliningradzki Ośrodek Oświatowo-Metodyczny i Ministerstwo Kultury obwodu przy wsparciu finansowym Unii Europejskiej. Jak powiedziała Swietłana Gribowskaja, kierownik projektu ze strony rosyjskiej, praca obliczona jest na 17 miesięcy. W czasie spotkań, seminariów i treningów opracowana będzie strategia współpracy kulturalnej na pięć lat.

Następnymi tematami do dyskusji staną się praca muzeów, twórczość ludowa, zachowanie spuścizny kulturalno-historycznej, rozwój turystyki kulturalnej. Do połowy marca ma być uruchomiona strona internetowa ([www.culart.ru](http://www.culart.ru)), na której będą przedstawione placówki i instytucje kultury i sztuki obwodu i przygranicznych województw polskich, a także afisz teatralno-koncertowy.

Uczestniczący w spotkaniu doradca wojewody warmińsko-mazurskiego ds. kontaktów międzynarodowych Zbigniew Szmurło wyraził przekonanie, że związki kulturalne między obwodem i województwami przygranicznymi Polski będą umacniać się dzięki projektom współpracy przygranicznej. Ich inicjatorami są zazwyczaj organizacje pozarządowe, a głównym zadaniem władzy jest przy tym – nie przeszkadzać.

KP, nr 33 z 22 II 2007.

### *Okragły stół w sprawie turystyki wodnej na Zalewie Kurońskim*

W Kaliningradzie odbył się „okragły stół” poświęcony organizacji turystyki wodnej na trasie „Kłajpeda–Rybaczij”.

Władze Kłajpedy zaproponowały władzom Obwodu Kaliningradzkiego uruchomienie żeglugi pasażerskiej z Kłajpedy do miejscowości Rybaczij na Mierzei Kurońskiej i gotowe są wziąć na siebie obsługę tej linii, a także uruchomienie żeglugi na Zalewie Kurońskim. „Naszym celem jest rozwój turystyki wodnej na Zalewie Kurońskim, który powinien stać się żeglowny” – zapowiedział wicemercer Kłajpedy Vidmantas Plečkaitis. Litwini obliczyli, że jeżeli między Rybaczij i Kłajpedą będą kursować statki pasażerskie, to to pozwoli o połowę rozładować lądowe przejście graniczne na mierzei. Ażeby ludzie przesiedli się z samochodów na żaglówki, dla turystów wodnych Litwini gotowi są uprościć procedurę przekraczania granicy. Do uruchomienia projektu wystarczy około 140 tys. euro, część wydatków zgodził się wziąć na siebie jeden z funduszy europejskich. Realizacja projektu jest możliwa już latem br.

Rząd obwodu z kolei zapoznał Litwinów z przyszłością Mierzei Kurońskiej jako strefy turystyczno-rekreacyjnej, jaką będzie ona za 3–4 lata.

Zapał Litwinów, by rozpocząć turystykę wodną na Zalewie Kurońskim i z Kłajpedy do Rybaczij, nieco ochłodził przedstawiciel MSZ FR w Kaliningradzie Siergiej Biezbierieżew, wypowiadając się w kwestii wiz. Litwa i Polska już niebawem wstąpią do strefy z Schengen. A to oznacza, że tryb przekraczania granicy ulegnie zmianie i należy wątpić, czy utrzymane zostaną wizy bezpłatne dla kaliningradczyków. Mimo to obecnie trwa uzgadnianie dokumentów w rosyjskich ministerstwach i innych resortach – wyjaśnił uczestnik „okragłego stołu” S. Biezbierieżew. Jego zdaniem, jest jednak nadzieja na to, że w najbliższym czasie problem będzie rozwiązany i turyści będą mogli odwiedzać Kaliningrad, Rybaczij, Nidę i Kłajpedę nie tylko samochodami, ale i na niewielkich statkach i żagłówkach. „Dopóki nie porozumieliśmy się o wszystkim – nie porozumieliśmy się w ogóle. Umowy na razie nie ma, mechanizm przekraczania granicy nie został opracowany, a sezon turystyczny już wkrótce się zacznie” – wylał jeszcze jeden kubek zimnej wody na gorące głowy niektórych uczestników „okragłego stołu” także konsul generalny Litwy w Kaliningradzie Viktoras Baublis.

KP, nr 20 z 3 II; KP w K, nr 17 z 6 II; SK, nr 6 z 7-13 II 2007.

### ***Kolejne spotkanie Rosyjsko-Litewskiej Rady odbyło się w Kaliningradzie***

15 lutego w Kaliningradzie odbyło się spotkanie robocze współprzewodniczących Rosyjsko-Litewskiej Rady ds. Długoterminowej Współpracy między władzami regionalnymi i lokalnymi Obwodu Kaliningradzkiego i Republiki Litewskiej wicepremiera Jurija Szalimowa i sekretarza stanu w MSZ Litwy Laimonasa Talat-Kiałpša. Omówiono, w szczególności, nowe perspektywy, które otwiera dla partnerów litewskich program „Główne kierunki rozwoju społeczno-gospodarczego Obwodu Kaliningradzkiego na lata 2007–2016” i podjęte w związku z nimi decyzje rządu FR. „Jeżeli jeszcze rok temu w Wilnie omawialiśmy dopiero nasze zamierzenia, to teraz proponujemy inwestorom litewskim konkretne projekty, które jeszcze bardziej aktywizują nasze stosunki” – powiedział Jurij Szalimow.

Bardziej szczegółowo owe plany będą omawiane w czasie oficjalnej wizyty delegacji obwodu z gubernatorem Gieorgijem Boosem w dniach 26–28 lutego br. w Wilnie, gdzie odbędą się Dni Obwodu Kaliningradzkiego.

Litwa z kolei zamierza zorganizować Dni Kultury Litewskiej w Kaliningradzie w maju br. oraz wziąć udział w tradycyjnej wystawie międzynarodowej „Agro-Bałt–2007”.

www.pravda.ru z 15 II; www.kaliningrad.ru z 15 II; RG, nr 34 z 16 II 2007.

### ***„W Kaliningradzie uczczono Dzień Przywrócenia Państwowości Litewskiej”***

„W Kaliningradzkiej Filharmonii Obwodowej konsul generalny Republiki Litewskiej w tym mieście Viktoras Baublis wydał uroczyste przyjęcie z okazji obchodów Dnia Przywrócenia Państwowości Państwu Litewskiemu. Na przyjęciu byli przedstawiciele rządu, deputowani, dyplomaci, biznesmeni. Adres gratulacyjny od gubernatora wręczył konsulowi generalnemu minister Nikołaj Własienko. Dyplomatów i biznesmenów litewskich pozdrowili także pierwszy wiceprzewodniczący Dumy Obwodowej Konstantin Poliakov i przedstawiciel rosyjskiego MSZ w Kaliningradzie”.

www.pravda.ru z 16 II; www.kaliningrad.ru z 16 II 2007.

### ***Dni Obwodu Kaliningradzkiego w Litwie***

26 lutego w Wilnie wystartowały Dni Obwodu Kaliningradzkiego. Reprezentować region w kraju sąsiednim udała się wielka delegacja w składzie 300 osób, z gubernatorem Gieorgijem Boosem na czele. Wraz z urzędnikami do Wilna wyjechało 78 biznesmenów kaliningradzkich z 39 firm, a także ludzie kultury i sztuki, reprezentujący teatr muzyczny, filharmonię, orkiestrę kameralną i orkiestrę dętą, zespoły taneczne i folklorystyczne. Oprócz przedstawień i koncertów, kaliningrad-

czycy pokazali sąsiadom na specjalnie zorganizowanej wystawie w Litewskim Ośrodku Wystawowym swoje najcenniejsze dzieła sztuki.

Biznesmeni kaliningradzcy wzięli udział w forum biznesu „Obwód Kaliningradzki – Litwa: możliwości biznesu i inwestycji”.

Władze litewskie nadały niezwykle wysoką rangę wizycie delegacji kaliningradzkiej. W pierwszym dniu pobytu w Wilnie szef delegacji gubernator Georgij Boos spotkał się z premierem Republiki Litewskiej Giadiminasem Kirkilasem. Rozmawiano o uproszczeniu tranzytu do i z Kaliningradu przez terytorium Litwy, o potrzebie poprawy infrastruktury granicznej, perspektywach gazyfikacji i dostaw gazu z Rosji Centralnej, ochronie środowiska, o sprawach handlu, turystyki i inwestycji.

Rozmówcy z zadowoleniem odnotowali, że inwestycje bezpośrednie Litwy w Obwodzie Kaliningradzkim wynoszą 60% wszystkich inwestycji zagranicznych, a ich wartość równa się już 130 mln litów. Jednocześnie przedsiębiorców litewskich interesują ulgi dla rozwoju biznesu i dalsze rozszerzenie statusu Obwodu Kaliningradzkiego jako wolnej strefy ekonomicznej.

Gubernator i premier wyrazili przekonanie, że rezultatem obecnej zakrojonej na szeroką skalę misji będzie nie tylko zwiększenie inwestycji litewskich w obwodzie, ale w pierwszej kolejności wzmocnienie dobrych stosunków wzajemnych między mieszkańcami sąsiednich terytoriów. Według słów gubernatora G. Boosa, Litwini i kaliningradzcy po prostu skazani są na dobre sąsiedztwo i jeszcze ściślejszą współpracę.

Uzgodniono, że już wkrótce kolejowy tranzyt pasażerski przez Litwę stanie się dla kaliningradzcyków jeszcze prostszy, a to dzięki wspólnej(?) kontroli celników i pograniczników rosyjskich i litewskich. Spowoduje to, że zamiast dotychczasowych czterech kontroli będą tylko dwie.

W ciągu trzech dni pobytu w Wilnie gubernator Boos porozmawiał z premierem, przewodniczącym parlamentu, prezydentem Litwy i wieloma ministrami rządu republiki. W niektórych spotkaniach towarzyszyli mu minister Nikołaj Własienko i mer Kaliningradu Jurij Sawienko.

Prezydent Litwy Valdas Adamkus dyplomatycznie przypomniał Boosowi, że gospodarka obwodu rośnie w szybkim tempie także dzięki temu, że region nasycony jest biznesem litewskim. Poprosił gubernatora o uwolnienie przedsiębiorców litewskich od mitręgi biurokratycznej.

Dni Obwodu Kaliningradzkiego w Litwie zakończyły się 28 lutego oficjalnym przyjęciem wydanym przez gubernatora Boosa w Ambasadzie FR w Wilnie.

KP, nr 35 z 27 II, nr 36 z 28 II; RG, nr 40 z 27 II, nr 41 z 28 II;

KP w K, nr 29 z 28 II 2007.



Publikujemy tekst przyjętego na szczycie Unia Europejska – Federacja Rosyjska w Soczi porozumienia o uproszczeniu wydawania wiz, dotąd dostępnego w wersji oficjalnej w językach angielskim i rosyjskim, które zostało przyjęte ustawą federalną o ratyfikacji Porozumienia przez Dumę Państwową w dniu 14 lutego 2007 r., zaakceptowaną przez Radę Federacji w dniu 21 lutego 2007 r. oraz podpisaną przez prezydenta Władimira Putina w dniu 10 marca 2007.

### **Porozumienie między Federacją Rosyjską i Wspólnotą Europejską o uproszczonym wydawaniu wiz obywatelom Federacji Rosyjskiej i Unii Europejskiej**

Strony, Federacja Rosyjska i Wspólnota Europejska  
(dalej zwana Wspólnotą),

pragnąc sprzyjać kontaktom między ludźmi, będącym ważnym warunkiem trwałego rozwoju związków gospodarczych, humanitarnych, kulturalnych, naukowych i innych, w drodze uproszenia na zasadzie wzajemności wydawania wiz obywatelom Federacji Rosyjskiej i Unii Europejskiej,

powołując się na Wspólne Oświadczenie ze spotkania na najwyższym szczeblu, odbytym w m. S. Petersburg 31 maja 2003 r., w którym wskazuje się, że Federacja Rosyjska i Unia Europejska zgodziły się zbadać warunki wyjazdów bezwizowych w perspektywie długoterminowej,

potwierdzając zamiar ustanowienia trybu bezwizowego wyjazdów wzajemnych między Federacją Rosyjską i Unią Europejską,

biorąc pod uwagę Porozumienie o Partnerstwie i Współpracy, wprowadzające partnerstwo między Federacją Rosyjską, z jednej strony, i Wspólnotami Europejskimi i państwami-członkami, z drugiej strony, z 24 czerwca 1994 r.,

powołując się na Wspólne Oświadczenie o rozszerzeniu Unii Europejskiej i stosunkach Rosja–Unia Europejska z 27 kwietnia 2004 r., potwierdzające zamiar Federacji Rosyjskiej i Unii Europejskiej uproszczenia trybu wydawania wiz obywatelom Federacji Rosyjskiej i Unii Europejskiej na zasadzie wzajemności i rozpoczęcia rokowań celem zawarcia stosownego porozumienia,

uznając, że takie uproszczenie nie powinno prowadzić do migracji nielegalnej, a także poświęcając szczególną uwagę sprawom bezpieczeństwa i readmisji,

biorąc pod uwagę Protokół o stanowisku Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej i Irlandii, Protokół o włączeniu Porozumień Schen-

gen w ramy Unii Europejskiej, załączonych do Umowy o Unii Europejskiej z 7 lutego 1992 r. i Umowy o powołaniu Wspólnoty Europejskiej z 25 marca 1957 r., i potwierdzając, że postanowienia niniejszego Porozumienia nie mają zastosowania do Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej i Irlandii, biorąc pod uwagę Protokół o stanowisku Danii, załączony do Umowy o Unii Europejskiej z 7 lutego 1992 r., i Umowy o powołaniu Wspólnoty Europejskiej z 25 marca 1957 r., i potwierdzając, że niniejsze Porozumienie nie ma zastosowania do Królestwa Danii, zgodziły się, jak niżej

### Artykuł 1

#### Cel i sfera zastosowania

Celem niniejszego Porozumienia jest uproszczenie na zasadzie wzajemności wydawania wiz na czas nie dłuższy niż 90 dni w ciągu każdego okresu liczącego 180 dni obywatelom Federacji Rosyjskiej i Unii Europejskiej.

### Artykuł 2

#### Postanowienia ogólne

1. Uproszczenie wizowe przewidziane niniejszym Porozumieniem powinno być stosowane wobec obywateli Federacji Rosyjskiej i Unii Europejskiej tylko w tej mierze, w jakiej one nie są zwolnione od wymogów uzyskania wizy stosownie do ustawodawstwa Wspólnoty, państw-członków lub Federacji Rosyjskiej zgodnie z niniejszym porozumieniem lub innymi umowami międzynarodowymi.

2. Do zagadnień nieuregulowanych postanowieniami niniejszego Porozumienia, takich jak odmowa wydania wizy, uznanie dokumentów przejazdowych, potwierdzenie posiadania wystarczających ilości środków do życia, odmowa wjazdu i realizacja środków w zakresie deportacji stosuje się ustawodawstwo Federacji Rosyjskiej, Wspólnoty lub państw-członków.

### Artykuł 3

#### Określenie pojęć

Do celów niniejszego Porozumienia:

a) „państwo-członek” oznacza dowolne państwo-członka Unii Europejskiej, z wyjątkiem Królestwa Danii, Irlandii, Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej,

b) „obywatel Unii Europejskiej”, oznacza obywatela państwa-członka zgodnie z tym jak to pojęcie określone zostało w punkcie „a” niniejszego artykułu,

c) „obywatel Federacji Rosyjskiej” oznacza osobę mającą lub taką, która nabyła obywatelstwo Federacji Rosyjskiej zgodnie z ustawodawstwem Federacji Rosyjskiej,

d) „wiza” oznacza zezwolenie wydane lub decyzję przyjętą przez Federację Rosyjską lub państwo-członka, które niezbędne jest do:

- wjazdu w celu pobytu na łączny okres nie dłuższy niż 90 w Federacji Rosyjskiej, w tym państwie-członku lub kilku państwach-członkach, albo
- wjazdu w celach dokonania tranzytu przez terytorium Federacji Rosyjskiej, państwa-członka lub kilku państw-członków,

e) „osoba zamieszkująca na podstawach prawnych” oznacza:

– w odniesieniu do Federacji Rosyjskiej: obywatel Unii Europejskiej, któremu wydano kartę pobytu stałego, zezwolenie na pobyt czasowy albo wizę szkolną lub pracowniczą z okresem ważności ponad 90 dni, uprawniającą do wjazdu do Federacji Rosyjskiej;

– w odniesieniu do Unii Europejskiej: obywatel Federacji Rosyjskiej, który zgodnie z ustawodawstwem Wspólnoty lub państw-członków ma prawo pobytu na terytoriach państw-członków ponad 90 dni.

#### Artykuł 4

##### Dokumenty potwierdzające cel podróży

1. W odniesieniu do następujących kategorii obywateli Federacji Rosyjskiej i Unii Europejskiej posiadanie następujących dokumentów jest wystarczające do potwierdzenia celu podróży na terytorium drugiej Strony:

a) dla członków delegacji oficjalnych, którzy na podstawie zaproszenia oficjalnego adresowanego do Federacji Rosyjskiej, państwa-członka lub Unii Europejskiej, biorą udział w spotkaniach oficjalnych, konsultacjach, rokowaniach lub programach wymiany, a także w przedsięwzięciach prowadzonych na terytorium jednego z państw-członków lub Federacji Rosyjskiej przez organizacje międzyrządowe;

– pismo wydane przez kompetentny organ Federacji Rosyjskiej lub państwa-członka albo przez organ kierowniczy Unii Europejskiej (European Institution), potwierdzające, że posiadacz jest członkiem delegacji udającej się na terytorium drugiej Strony w celu udziału we wskazanych przedsięwzięciach, uzupełnione kopią oficjalnego zaproszenia;

b) dla przedsiębiorców i przedstawicieli organizacji przedsiębiorców

– wystąpienie pisemne przyjmującej osoby prawnej, kompanii, organizacji, przedsiębiorstwa, instytucji albo ich filii, państwowych i lokalnych organów władzy Federacji Rosyjskiej lub państw-członków, komitetów organizacyjnych

wystaw handlowo-przemysłowych, konferencji i sympozjów prowadzonych na terytorium Federacji Rosyjskiej lub jednego z państw-członków,

c) dla kierowców realizujących międzynarodowe przewozy pasażerskie i towarowe między terytoriami Federacji Rosyjskiej i państw-członków przy użyciu środków transportowych zarejestrowanych w Federacji Rosyjskiej lub w jednym z państw-członków – wystąpienie pisemne narodowych stowarzyszeń (związków) przewoźników Federacji Rosyjskiej lub narodowych stowarzyszeń przewoźników państw-członków zapewniających międzynarodowe przewozy transportem samochodowym ze wskazaniem celu, czasu trwania i częstotliwości dokonywanych wyjazdów,

d) dla członków zespołów pociągowych, chłodniczych i lokomotywowych w pociągach międzynarodowych przemieszczających się między terytoriami Federacji Rosyjskiej i państw-członków;

– wystąpienie pisemne organizacji transportu kolejowego Federacji Rosyjskiej lub organizacji (kompanii) kolejowej państw-członków ze wskazaniem celu, czasu trwania i częstotliwości dokonywanych wyjazdów;

e) dla dziennikarzy;

– legitymacja lub inny dokument, wydany przez organizację zawodową i potwierdzający, że dana osoba jest dziennikarzem zawodowym, a także dokument, wydany jej przez jego pracodawcę, potwierdzający, że celem wyjazdu jest wykonywanie pracy dziennikarskiej,

f) dla osób biorących udział w działalności naukowej, kulturalnej lub twórczej, w tym także w uniwersyteckich i innych programach wymiany;

– wystąpienie pisemne organizacji przyjmującej o uczestnictwie w takiej działalności;

g) dla uczniów, studentów, doktorantów i towarzyszących im nauczycieli i wykładowców, udających się na naukę lub w celu odbycia stażu naukowego, w tym także w ramach programu wymiany lub innej zaliczanej do kształcenia działalności;

– wystąpienie pisemne lub zaświadczenie o wpisie do przyjmującego uniwersytetu, akademii, instytutu, kolegium lub szkoły albo legitymacja studencka lub zaświadczenie o przyjęciu na kursy, w których będzie się uczestniczyć,

h) dla uczestników międzynarodowych imprez sportowych i osób towarzyszących im w charakterze zawodowym;

– pisemne zaświadczenie organizacji przyjmującej, kompetentnych organów narodowych organizacji sportowych Federacji Rosyjskiej lub państw-członków i narodowego Komitetu Olimpijskiego lub narodowych komitetów olimpijskich państw-członków,

i) dla uczestników oficjalnych programów wymiany między zaprzyjaźnionymi miastami;

– wystąpienie pisemne szefów administracji (merów takich miast);

j) dla bliskich krewnych – małżonków, dzieci (w tym także przysposobionych), rodziców (w tym także opiekunów), babć i dziadków, wnuków, którzy postanowili odwiedzić obywateli Federacji Rosyjskiej lub Unii Europejskiej, zamieszkujących zgodnie z prawem na terytorium państwa-członka lub Federacji Rosyjskiej

– wystąpienie pisemne obywateli zapraszających,

k) dla osób odwiedzających groby wojskowe i cywilne;

– dokument oficjalny potwierdzający istnienie pochówku i zachowania grobu, a także pokrewieństwo lub inny stosunek wnioskodawcy do pochowanego.

2. Wystąpienia pisemne, o których jest mowa w ustępie 1 niniejszego artykułu powinny zawierać następujące informacje:

a) dla osoby zaproszonej – imię, nazwisko, datę urodzenia, płeć, obywatelstwo, numer dokumentu potwierdzającego tożsamość, okres i cel wyjazdu, liczbę wjazdów, imiona dzieci niepełnoletnich udających się wraz z zaproszoną osobą,

b) dla osoby zapraszającej – imię, nazwisko i adres,

c) dla zapraszającej osoby prawnej, kompanii lub organizacji – pełna nazwa tej osoby prawnej i jej adres, a także:

jeżeli zaproszenie pochodzi od organizacji: – imię [nazwisko] i stanowisko osoby podpisującej zaproszenie;

jeżeli osoba zapraszająca jest osobą prawną lub przedsiębiorstwem, instytucją albo ich filią utworzoną na terytorium Federacji Rosyjskiej – indywidualny numer podatnika;

jeżeli zapraszająca osoba jest osobą prawną lub kompanią, przedsiębiorstwem, instytucją lub ich filią utworzoną na terytorium państwa-członka – numer rejestracyjny, ustalony zgodnie z ustawodawstwem tego państwa-członka.

3. Dla kategorii obywateli wymienionych w ustępie 1 niniejszego artykułu wiza wszystkich rodzajów wydawane są zgodnie z uproszczoną procedurą, bez stawiania wymogów przedstawienia jakiegokolwiek innego potwierdzenia, zaproszenia lub uzasadnienia celu wyjazdu, przewidzianego przez ustawodawstwo Stron.

## Artykuł 5

### Wydawanie wiz wielokrotnych

1. Przedstawicielstwa dyplomatyczne i placówki konsularne Federacji Rosyjskiej i państw-członków wydają wize wielokrotne z terminem ważności do 5 lat następującym kategoriom obywateli:

a) członkowie rządów i parlamentów narodowych i regionalnych, sądów konstytucyjnych i najwyższych, jeżeli oni zgodnie z niniejszym Porozumieniem nie są zwolnieni od konieczności uzyskiwania wiz na okres pełnienia przez nich obowiązków służbowych. Przy tym okres ważności wiz będzie ograniczony do okresu pełnomocnictw, jeżeli on wynosi mniej niż 5 lat;

b) małżonkowie i dzieci, w tym także przysposobione, które nie osiągnęły wieku 21 lat albo są na utrzymaniu obywateli Federacji Rosyjskiej lub Unii Europejskiej, zamieszkujących zgodnie z prawem na terytorium państwa-członka lub Federacji Rosyjskiej.

Przy tym okres ważności wiz będzie ograniczony do okresu ważności zezwolenia na zgodne z prawem zamieszkanie lub pobyt.

2. Przedstawicielstwa dyplomatyczne i placówki konsularne Federacji Rosyjskiej i państw-członków wydają wize wielokrotne z terminem ważności do 1 roku następującym kategoriom obywateli, mającym podstawy do zwrócenia się z wnioskiem o wydanie wize wielokrotnej, pod warunkiem, że tym obywatelom w ciągu poprzedniego roku chociażby jeden raz wydana została wiza, którą oni wykorzystali zgodnie z ustawodawstwem o wjeździe na terytorium odwiedzanego państwa i pobytu w nim:

a) członkowie delegacji oficjalnych, którzy na podstawie zaproszenia oficjalnego wystosowanego do Federacji Rosyjskiej, państwa-członka lub Unii Europejskiej, biorą udział w spotkaniach oficjalnych, konsultacjach, rokowaniach lub programach wymiany, a także w przedsięwzięciach odbywających się na terytorium jednego z państw-członków lub Federacji Rosyjskiej przez organizacje międzyrządowe,

b) przedsiębiorcy i przedstawiciele organizacji przedsiębiorców regularnie odbywający wyjazdy do Federacji Rosyjskiej lub państwa-członka,

c) kierowcy, realizujący międzynarodowe przewozy pasażerskie i towarowe między terytoriami Federacji Rosyjskiej i państw-członków przy użyciu środków transportowych zarejestrowanych w Federacji Rosyjskiej lub państwach-członkach,

d) członkowie zespołów pociągowych, chłodniczych i lokomotygowych w pociągach międzynarodowych przemieszczających się między terytoriami Federacji Rosyjskiej i państw-członków,

e) osoby uczestniczące w działalności naukowej, kulturalnej lub twórczej, w tym także w uniwersyteckich i innych programach wymiany, regularnie dokonujący wyjazdów do Federacji Rosyjskiej lub państwa-członka;

f) uczestnicy międzynarodowych imprez sportowych i osoby im towarzyszące w charakterze zawodowym,

g) dziennikarze,

h) uczestnicy programów oficjalnej wymiany między miastami zaprzyjaźnionymi.

3. Przedstawicielstwa dyplomatyczne i placówki konsularne Federacji Rosyjskiej i państw-członków wydają wize wielokrotne ważne od 2 do 5 lat kategoriom obywateli wymienionych w ustępie 2 niniejszego artykułu, pod warunkiem, że ci obywatele w ciągu poprzedniego okresu 2-letniego wykorzystali roczną wizę wielokrotną zgodnie z ustawodawstwem o wjeździe na terytorium odwiedzanego państwa i pobytu w nim i że zachowały się podstawy do wystąpienia z wnioskiem o wydanie im wize wielokrotnej.

4. Łączny okres pobytu obywateli wymienionych w ustępach 1–3 niniejszego artykułu na terytorium Federacji Rosyjskiej lub państw-członków nie powinien przewyższać 90 dni w ciągu każdego okresu liczącego 180 dni.

## Artykuł 6

### Opłaty za wydanie wiz

1. Opłata za wydanie wiz wynosi 35 euro.

Wymieniona stawka opłaty może być zrewidowana zgodnie z procedurą przewidzianą w ustępie 4 artykułu 15 niniejszego Porozumienia.

2. Strony pobierają opłatę w wysokości 70 euro za wydanie wiz w przypadkach, gdy prośba o wydanie wize i potwierdzające dokumenty przedstawiane są przez ubiegającego się nie więcej niż na 3 doby przed zamierzoną datą wyjazdu.

Wymienionego postanowienie nie stosuje się w przypadkach przewidzianych w podpunktach „b”, „e” i „f” ustępu 3 niniejszego artykułu i ustępu 3 artykułu 7 niniejszego Porozumienia.

3. Od uiszczenia opłat wizowych zwolnione są następujące kategorie osób:

a) bliscy krewni, małżonkowie, dzieci (w tym przysposobione), rodzice (w tym także opiekunowie), babcie i dziadkowie, wnukowie obywateli Federacji Rosyjskiej i Unii Europejskiej, zamieszkujący zgodnie z prawem na terytorium jednego z państw-członków lub terytorium Federacji Rosyjskiej;

b) członkowie delegacji oficjalnych, którzy na podstawie oficjalnego zaproszenia, adresowanego do Federacji Rosyjskiej, państwa-członka lub Unii Europejskiej biorą udział w spotkaniach oficjalnych, konsultacjach, rokowaniach lub programach wymiany, a także w przedsięwzięciach prowadzonych na terytorium jednego z państw-członków lub terytorium Federacji Rosyjskiej przez organizacje międzyrządowe;

c) członkowie rządów i parlamentów narodowych i regionalnych, sądów konstytucyjnych i najwyższych, jeżeli nie są oni zwolnieni z obowiązku uzyskania wiz zgodnie z niniejszym Porozumieniem;



d) uczniowie, studenci, doktoranci i towarzyszący im nauczyciele i wykładowcy udający się na naukę lub staż naukowy,

e) inwalidzi i osoby, które im towarzyszą w razie konieczności;

f) osoby, które przedłożyły dokumenty potwierdzające konieczność zrealizowania wyjazdu o charakterze humanitarnym, w tym także w celu otrzymania pilnej pomocy medycznej, i osoby im towarzyszące, a także w celu udziału w pogrzebach lub odwiedzenia ciężko chorego bliskiego krewnego;

g) uczestnicy młodzieżowych międzynarodowych imprez sportowych i osoby im towarzyszące;

h) osoby uczestniczące w działalności naukowej, kulturalnej lub twórczej, w tym także uniwersyteckich i innych programach wymiany;

i) uczestnicy oficjalnych programów wymiany między miastami zaprzyjaźnionymi.

## Artykuł 7

Czas trwania procedur opracowania wniosków o wydanie wiz

1. Przedstawicielstwa dyplomatyczne i placówki konsularne państw-członków i Federacji Rosyjskiej podejmują decyzje w sprawie wniosków o wydanie wiz w ciągu 10 dni kalendarzowych od daty otrzymania wniosków i dokumentów niezbędnych do wydania wizy.

2. Termin podjęcia decyzji w sprawie wniosku o wydanie wizy może być przedłużony do 30 dni roboczych, w szczególności jeżeli istnieje konieczność jego dodatkowego zbadania.

3. W przypadkach nie cierpiących zwłoki termin podjęcia decyzji w sprawie wniosku o wydanie wizy może być skrócony do 3 dni kalendarzowych.

## Artykuł 8

Wyjazd w przypadku utraty lub kradzieży dokumentów

Obywatele Federacji Rosyjskiej i Unii Europejskiej, którzy utracili dokumenty potwierdzające tożsamość lub którym te dokumenty zostały skradzione w trakcie pobytu na terytorium państw-członków lub Federacji Rosyjskiej, mogą opuścić to terytorium bez wiz lub innych zezwoleń na podstawie ważnych dokumentów potwierdzających tożsamość i dających prawo do przekroczenia granicy, wydanych przez przedstawicielstwa dyplomatyczne i placówki konsularne Federacji Rosyjskiej lub państw-członków.

## Artykuł 9

Przedłużenie wiz w wyjątkowych okolicznościach

Obywatelom Federacji Rosyjskiej i Unii Europejskiej, którzy nie mają możli-

wości na skutek siły wyższej opuścić terytorium państw-członków lub Federacji Rosyjskiej w terminie wskazanym w wizie, termin ważności wizen zgodny z ustawodawstwem państwa przyjmującego, bezpłatnie przedłuża się na okres niezbędny do powrotu do państwa zamieszkania.

## Artykuł 10

### Procedury rejestracji

Strony Porozumienia zgadzają się podjąć tak szybko, jak to będzie możliwe, działania na rzecz uproszczenia procedur rejestracji, skierowane na zapewnienie w stosunku do obywateli Federacji Rosyjskiej i Unii Europejskiej równego traktowania w sprawach dotyczących procedur rejestracji w okresie ich pobytu na terytorium państw-członków i Federacji Rosyjskiej.

## Artykuł 11

### Paszporty dyplomatyczne

1. Obywatele Federacji Rosyjskiej i państw-członków, będący posiadaczami ważnych paszportów dyplomatycznych, mają prawo wjeżdżać na terytorium państw-członków i Federacji Rosyjskiej, a także wyjeżdżać z nich i przemieszczać się przez nie tranzytem bez wiz.

2. Obywatele, wymienieni w ustępie 1 niniejszego artykułu, mają prawo znajdować się na terytorium państw-członków lub Federacji Rosyjskiej nie dłużej niż 90 dni ciągu każdego okresu liczącego 180 dni.

## Artykuł 12

### Terytoria, na które rozciąga się ważność wiz

Bez uszczerbku dla norm i przepisów narodowych, dotyczących bezpieczeństwa narodowego Federacji Rosyjskiej i państw-członków, zgodnie z przepisami Unii Europejskiej o wizach z ograniczoną ważnością terytorialną, obywatele Federacji Rosyjskiej i Unii Europejskiej mają prawo przemieszczania się po terytoriach państw-członków i Federacji Rosyjskiej na równych warunkach z obywatelami Unii Europejskiej i Federacji Rosyjskiej.

## Artykuł 13

Wspólny komitet do spraw obserwacji wykonywania niniejszego Porozumienia

1. Strony tworzą Wspólny komitet do spraw obserwacji wykonywania niniejszego Porozumienia (dalej – Komitet), składający się z przedstawicieli Federacji Rosyjskiej i Wspólnoty. Wspólnota będzie reprezentowana przez Komisję Europejską, wspomaganą przez ekspertów państw-członków.

2. Komitet wykonuje, w szczególności, następujące zadania:
  - a) nadzór nad realizacją niniejszego Porozumienia,
  - b) przygotowanie propozycji o wniesieniu zmian lub uzupełnień do niniejszego Porozumienia,
  - c) badanie i w razie konieczności przedstawienie propozycji o wniesieniu zmian do niniejszego Porozumienia przy wstąpieniu do Unii Europejskiej nowych członków.
3. Komitet prowadzi swoje posiedzenia w miarę potrzeb na prośbę jednej ze Stron nie rzadziej niż 1 raz w roku.
4. Komitet przyjmuje swoje przepisy i procedury.

#### Artykuł 14

##### Zgodność niniejszego Porozumienia z umowami między Federacją Rosyjską i państwami-członkami

Z chwilą wejścia w życie niniejszego Porozumienia jego postanowienia mają pierwszeństwo przed postanowieniami innych umów lub porozumień dwustronnych lub wielostronnych między Federacją Rosyjską i państwami-członkami w takim zakresie, w jakim postanowienia tych umów lub porozumień regulują kwestie, będące przedmiotem niniejszego Porozumienia.

#### Artykuł 15

##### Postanowienia końcowe

1. Niniejsze Porozumienie podlega ratyfikacji lub zatwierdzeniu przez Strony zgodnie z ich wewnętrznymi procedurami i wchodzi w życie pierwszego dnia kolejnego miesiąca po dacie, kiedy Strony powiadomią się na wzajem o wypełnieniu wskazanych procedur.
2. Bez względu na postanowienia ustępu 1 tego artykułu, niniejsze Porozumienie wchodzi w życie tylko z datą wejścia w życie Umowy między Federacją Rosyjską i Wspólnotą Europejską o readmisji, jeśli to ostatnie wejdzie w życie z datą późniejszą, niż wskazana w ustępie 1 niniejszego artykułu.
3. Niniejsze Porozumienie zawiera się na czas nieokreślony, jeśli jego działanie nie będzie przerwane w związku z ustępem 6 niniejszego artykułu.
4. Niniejsze Porozumienie może być zmienione na podstawie pisemnej zgody Stron. Zmiany wchodzi w życie po wzajemnym powiadomieniu o wypełnieniu przez Strony niezbędnych procedur wewnętrznych.
5. Każda ze Stron ma prawo całkowicie lub częściowo wstrzymać ważność niniejszego Porozumienia ze względu na obronę interesów bezpieczeństwa narodowego, ochrony porządku publicznego lub zdrowia ludności. Druga Strona winna być powiadomiona o decyzji w sprawie wstrzymania ważności nie później niż

48 godzin przed wejściem w życie tej decyzji. Strona, wstrzymująca obowiązywanie niniejszego Porozumienia niezwłocznie zawiadamia drugą Stronę o ustaniu istnienia okoliczności, które stały się przyczyną takiego wstrzymania.

6. Każda ze stron może przerwać obowiązywanie niniejszego Porozumienia, kierując pisemne zawiadomienie do drugiej Strony. Niniejsze Porozumienie przestaje obowiązywać po upływie 90 dni od daty otrzymania takiego zawiadomienia.

Sporządzono w m. Soczi, dwudziestego piątego maja dwa tysiące szóstego roku w dwóch egzemplarzach, każdy w języku rosyjskim, angielskim, węgierskim, greckim, duńskim, hiszpańskim, włoskim, łotewskim, litewskim, maltańskim, niemieckim, holenderskim, polskim, portugalskim, słowackim, słoweńskim, fińskim, francuskim, czeskim, szwedzkim i estońskim, przy czym wszystkie teksty mają jednakową moc prawną.

[dalej w Porozumieniu wymienia się Strony, fragment ten opuszczamy]

### **Protokół dotyczący państw-członków, które nie w pełnym zakresie stosują Ustawodawstwo Schengen**

Państwa-członkowie, związane postanowieniami Umowy Schengen, ale na razie nie wydające wiz schengenських, aż do podjęcia przez Radę Unii Europejskiej decyzji w tej sprawie, wydają wize narodowe, uprawniające do wjazdu tylko na ich terytorium.

Wspólnota Europejska tak szybko, jak to jest możliwe, podejmie działania na rzecz uproszczenia tranzytu przez terytorium państw-członków, które nie w pełnym zakresie stosują Ustawodawstwo Schengen, obywatelom, którym wydana została wiza schengenська, lub którzy mają zezwolenie schengenсьkie na zamieszkanie.

### **Wspólne Oświadczenie**

odnośnie ustępu 2 artykułu 6 niniejszego Porozumienia, dotyczącego opłat za wydanie wiz

Strony będą obserwować przebieg realizacji ustępu 2 artykułu 6 niniejszego Porozumienia w ramach działalności Komitetu, utworzonego zgodnie z postanowieniami niniejszego Porozumienia.

**Wspólne Oświadczenie**  
**odnośnie artykułu 11 niniejszego Porozumienia,**  
**dotyczącego paszportów dyplomatycznych**

Każda ze Stron ma prawo częściowo wstrzymać obowiązywanie niniejszego Porozumienia, w szczególności jego artykułu 11, zgodnie z procedurą przewidzianą w ustępie 5 artykułu 15 niniejszego Porozumienia, jeżeli jego stosowanie staje się obiektem nadużyć drugiej Strony, albo stwarza zagrożenie dla bezpieczeństwa publicznego.

W przypadku wstrzymania obowiązywania artykułu 11 obydwie Strony przeprowadzą konsultacje w ramach Komitetu utworzonego zgodnie z niniejszym Porozumieniem, w celu rozwiązania problemów, które pociągnęły za sobą takie wstrzymanie.

Uznając to za zadanie pierwszorzędne, Strony oświadczają o swoim zobowiązaniu do zapewnienia wysokiego stopnia zabezpieczenia paszportów dyplomatycznych, w szczególności w drodze zastosowania w nich identyfikatorów biometrycznych. W odniesieniu do Unii Europejskiej będzie to zapewnione zgodnie z wymogami Dyrektywy UE 2252/2004.

**Wspólne Oświadczenie**  
**o wydawaniu wiz krótkoterminowych w celu odwiedzenia**  
**grobów wojskowych i cywilnych**

Strony zgadzają się co do tego, że osobom odwiedzającym groby wojskowe lub cywilne, z reguły, będą wydawane wizy krótkoterminowe z terminem ważności do 14 dni.

**Wspólne Oświadczenie**  
**o harmonizacji informacji o procedurach wydawania**  
**wiz krótkoterminowych i dokumentów, które powinny być przedkładane**  
**przy występowaniu z wnioskami o wydanie wiz krótkoterminowych**

Zdając sobie sprawę z wagi transparentności dla osób ubiegających się o wydanie wiz, Strony niniejszego Porozumienia uważają, że powinny być podjęte odpowiednie działania po to, by:

w ogólnym zakresie zapewnione było przygotowanie podstawowych informacji dla osób ubiegających się o wydanie wiz, o procedurach i warunkach występowania z takimi wnioskami, o wizach i ważności wydawanych wiz;

każda ze Stron samodzielnie zapewniła przygotowanie wykazu wymogów minimalnych, dotyczących udostępnienia osobom zwracającym się z wnioskami o wydanie wiz, pełnej i jednolitej informacji podstawowej; i żeby

od wnioskodawców wymagano przedłożenia jednakowych i takich samych dokumentów potwierdzających.

Wskazana informacja powinna być szeroko rozpowszechniona (na tablicach informacyjnych w placówkach konsularnych, w broszurach, w websait'ach, w sieci internetu).

### **Wspólne Oświadczenie dotyczące Królestwa Danii**

Strony odnotowują, że niniejsze Porozumienie nie dotyczy procedur wydawania wiz przez przedstawicielstwa dyplomatyczne i placówki konsularne Królestwa Danii.

We wskazanych okolicznościach pożądanę jest, by organy kompetentne Federacji Rosyjskiej i Królestwa Danii zawarły niezwłocznie porozumienie dwustronne o uproszczeniu wydawania wiz krótkoterminowych na tych samych warunkach, które są przewidziane niniejszym Porozumieniem.

### **Wspólne Oświadczenie dotyczące Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej i Irlandii**

Strony odnotowują, że niniejsze Porozumienie nie dotyczy terytorium Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej i terytorium Irlandii.

We wskazanych okolicznościach pożądanę jest, by organy kompetentne Federacji Rosyjskiej i Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej i Irlandii zawarły porozumienie dwustronne o uproszczeniu wydawania wiz krótkoterminowych.

### **Wspólne Oświadczenie dotyczące Republiki Islandii i Królestwa Norwegii**

Strony odnotowują ścisłą więź między Wspólnotą Europejską, Republiką Islandii i Królestwem Norwegii, co, w szczególności, utrwalone zostało w Porozumieniu z 18 maja 1999 r. o stowarzyszeniu tych krajów w sprawach realizacji, stosowania i rozwoju Ustawodawstwa Schengen.

W tych warunkach pożądanym jest, by władze Federacji Rosyjskiej, Republiki Islandii i Królestwa Norwegii niezwłocznie zawarły porozumienia dwustronne o uproszczeniu wydawania wiz krótkoterminowych na tych samych warunkach, jakie są przewidziane niniejszym Porozumieniem.



---

### Tytuły i nazwy środków przekazu:

- AiF-K** — Argumenty i fakty” — Kaliningrad” (dodatek regionalny do ogólnorosyjskiego tygodnika „Argumenty i fakty”);
- AI** — Agencja Informacyjna, np. „Rosbaft” (skrót od „Rossijskaja Bałtika”);
- BG** — „Bałtyjskaja gaziet” (tygodnik regionalny dla biznesmenów);
- BNS** — Agencja Informacyjna „Baltic New Service”;
- DA** — „Dielowoj aljans” (dwutygodnik dla szefów przedsiębiorstw i organizacji wszystkich form własności, zawiera monitoring ustawodawstwa federalnego);
- DD** — „Dmitrija Donskogo, 1” (gazeta codzienna sponsorowana przez Administrację Obwodu gubernatora Leonida Gorbienki, już nie istnieje);
- D-k** — „Dwornik” (bezpłatny tygodnik reklamowy z domieszką polityki);
- G-n** — „Grażdanin” (tygodnik lokalny sponsorowany przez merostwo Kaliningradu);
- GTRK** — Gosudarstwiennaja tele-radio kompania „Jantar” (Państwowa Kompania Telewizyjno-Radiowa „Jantar”);
- IK** — „Izwestija Kaliningrada” (tygodnik społeczno-polityczny);
- JK** — „Jantarnyj kraj” (gazeta codzienna);
- JK-n** — Jantarnyj karawan” (tygodnik);
- K-d** — „Kaskad” (gazeta codzienna);
- KE** — „Kenigsberger Ekspres” (miesięcznik w języku niemieckim);
- K-n** — „Kaliningradskaja iskra” (gazeta bezpłatna Oddziału Obwodowego Komunistycznej Partii FR);
- KNK** — „Kaliningradskije Nowyje kolosa” (tygodnik opozycyjny);
- KP** — „Kaliningradskaja prawda” (najstarsza i wciąż najpopularniejsza gazeta codzienna w Obwodzie, ukazuje się od 1946 roku);
- KP-P** — „Kaliningradskaja prawda — Piatnica” (ukazuje się w każdy piątek jako wydanie magazynowe KP);
- KPwK** — „Komsomolskaja prawda” w Kaliningradzie” (dodatek regionalny do gazety ogólnorosyjskiej);
- KRII** — „Kaliningradskaja reklama i informacija” (bezpłatny tygodnik, głównie reklamowy);
- K-sa** — „Kolosa” (gazeta dla zmotoryzowanych, ukazuje się w każdy piątek zamiast „Straż Bałtiki”);
- KSPS** — „Kaliningradskij Sojuz prawych sił” (gazeta Związku Sił Prawicowych w Kaliningradzie, ukazuje się nieregularnie);
- KW** — „Kaliningradskaja wieczorka” (popołudniówka, wydawana codziennie przy wsparciu redakcji tygodnika „Moskowskij komsomolec”);
- KWr** — „Kaliningradskoje wremija” (tygodnik społeczno-polityczny);
- MB** — „Majak Bałtiki” (tygodnik dla pracowników przemysłu rybnego i transportowców);
- MKwK** — „Moskowskij komsomolec” w Kaliningradzie” (dodatek regionalny do tygodnika ogólnorosyjskiego „Moskowskij komsomolec”);
- NK** — „Nowyje kolosa” (poprzednia nazwa tygodnika „Kaliningradskije Nowyje kolosa”);
- NK-Eurorubel** — „Nowyj Königsberg – Erorubel” (tygodnik);
- RG** — „Rossijskaja gaziet” (gazeta rządowa, ukazuje się 4 razy w tygodniu, publikuje akty prawne władz federalnych i regionalnych);
- RR** — „Rubież’ rodiny” (gazeta informacyjno-analityczna, także w internecie: [www.rubeg.narod.ru](http://www.rubeg.narod.ru));
- SB** — „Straż Bałtiki” (gazeta codzienna Floty Bałtyckiej FR);
- SK** — „Strana Kaliningrad” (tygodnik, także w internecie: [www.strana.kaliningrad.ru](http://www.strana.kaliningrad.ru));
- TR** — Tridiewiatyj region, tygodnik;
- SZ** — „Swobodnaja zona” (gazeta codzienna o tematyce społeczno-gospodarczej, już nie istnieje);
- WD** — „Wasz doktor” wKaliningradie” (miesięcznik o tematyce medycznej);
- WiK** — „Włast’ i kaliningradcy” (gazeta Oddziału Regionalnego Związku Podatników Rosji);
- VIP-K** — „VIP Kaliningrad”, tygodnik;
- ZIP** — „Zakon i poriadok” (gazeta tygodniowa organów ochrony prawa i porządku publicznego OK)
- ZZ** — „CityZona zakona” (regionalna gazeta bezpłatna o tematyce zdrowotnej i bezpieczeństwa publicznego, ukazuje się także w internecie, [www.city.39.ru](http://www.city.39.ru));

---

**Często używane nazwy i zwroty:**

**AO** lub **AOK** — Administracja Obwodu Kaliningradzkiego,  
**FB** — Flota Bałtycka,  
**FCP** — Federalny Celowy Program „Rozwój Obwodu Kaliningradzkiego w okresie do 2010 roku”,  
**FR** — Federacja Rosyjska,  
**FSB** — Federalna Służba Bezpieczeństwa,  
**FSC** — Federalna Służba Celna, dawny Państwowy Komitet Cel,  
**SG FSB** — Straż Graniczna FSB,  
**FWM** — Flota Wojenno-Morska,  
**KDO** lub **DO** — Kaliningradzka Duma Obwodowa,  
**KRO** — Kaliningradzka Regionalna Organizacja, np. Partii „Jedinstwo”,  
**KRU** — Kaliningradzki Regionalny Urząd, np. FSB,  
**OK** — Obwód Kaliningradzki,  
**OUSW** — Obwodowy Urząd Spraw Wewnętrznych,  
**PKC** — Państwowy Komitet Cel,  
**PZOF** — Północno-Zachodni Okręg Federalny,  
**SMI** — środki masowej informacji,  
**SSE** — Szczególna (Specjalna) Strefa Ekonomiczna w OK.,  
**USW** — Urząd Spraw Wewnętrznych, np. w Gusiewie,  
**WSE** — Wolna Strefa Ekonomiczna „Jantar”,  
**ZSP** — Związek Sił Prawicowych,  
**ZUSWwT** — Zachodni Urząd Spraw Wewnętrznych w Transporcie.

**REGIONY I POGRANICZA. KALININGRAD. Fakty, wydarzenia, opinie**

Towarzystwo Naukowe i Ośrodek Badań Naukowych  
im. *Wojciecha Kętrzyńskiego* w Olsztynie

Wydano przy wsparciu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego  
**przygotowali: Tadeusz Baryła, Wacław Hojszyk**

Adres: 10-402 Olsztyn, ul. Partyzantów 87 (Dom Polski); tel. (+48-089) 527-66-18

W formie pdf dostępny na stronach: [www.obn.olsztyn.pl](http://www.obn.olsztyn.pl) oraz [www.osw.waw.pl](http://www.osw.waw.pl)  
Konto: (Ośrodek Badań Naukowych im. W. Kętrzyńskiego, 10-402 Olsztyn, Partyzantów 87)

BPH SA O/Olsztyn 26 1060 0076 0000 40138000512

**ISSN 1897-6387**